

Beschrijvend document

met als onderwerp : **Advies en specifieke expertise Luchtvaart 2**
volgens een : **Openbare Europese Aanbesteding**

met referentienummer: **331485 (TenderNed)**

de datum : **16 maart 2022**

versie : **1.0**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Begrippenlijst.....	4
1. Inleiding	8
1.1 Doelstelling	8
1.2 Vorm, duur en Voorwaarden Raamovereenkomst.....	8
1.3 Samenvoegen/ Perceelvorming	9
1.4 Aantal te contracteren partijen.....	10
1.5 Opdrachtwaarde	10
1.6 Gunningcriterium	11
1.7 Contactpersonen	11
2. Omschrijving van de organisatie	12
2.1 Beschrijving Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)	12
2.2 Directie Luchtvaart	12
2.3 Coalitieakkoord 2021-2025.....	13
3. Omschrijving van de opdracht.....	14
3.1 Aanleiding en doel.....	14
3.1.1 Internationale expertise	14
3.1.2 Verdeling in percelen.....	14
3.2 Behoeftestelling en reikwijdte van de dienstverlening	15
3.3 Perceelomschrijvingen	15
3.3.1 Perceel 1: Veilige luchtvaart	15
3.3.2 Perceel 2: Nederland goed verbonden	16
3.3.3 Perceel 3: Een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.....	17
3.3.4 Perceel 4: Duurzame luchtvaart	19
3.3.5 Perceel 5: Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit.....	20
3.3.6 Perceel 6: Innovatie en onbemande luchtvaart	21
3.3.7 Perceel 7: Blauw voor beleid – op realisatie gerichte regie	22
3.3.8 Perceel 8: Omgevingsmanagement.....	22
3.4 Werking Raamovereenkomst	23
3.4.1 Wachtkamerovereenkomst.....	24
3.4.2 Duurzaamheid en SROI.....	25
3.4.3 Sociale voorwaarden	25
3.4.4 Varianten.....	25

4.	Aanbestedingsprocedure	26
4.1	Openbare aanbesteding	26
4.2	Planning	26
4.3	Samenwerkingsverband	27
4.4	Concernverhoudingen	28
4.5	Procedurevoorschriften en eisen aan de Inschrijving	28
4.5.1	Inlichtingenbijeenkomst	28
4.5.2	Inlichtingen	28
4.5.3	Wijze van indienen van de Inschrijving	29
4.5.4	Sluitingsdatum Inschrijvingen	30
4.5.5	Opening van Inschrijvingen	30
4.5.6	Indeling Inschrijving	30
4.5.7	Overige voorwaarden/eisen	31
4.6	Klachtenafhandeling	35
5.	Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen	36
5.1	Uniform Europese Aanbestedingsdocument (UEA)	36
5.2	Uitsluitingsgronden	37
5.3	Geschiktheidseisen	38
5.4	Onpartijdigheid, Voorkennis en Belangenverstrengeling	38
6.	Beoordelingsprocedure	40
6.1	Algemeen	40
6.1.1	Beoordelingsproces	40
6.1.2	Individuele beoordeling subgunningscriteria	40
6.1.3	Bespreking beoordeling en totaalscore	41
6.2	Programma van Eisen	42
6.3	Subgunningscriteria	42
6.3.1	Beoordelingssytematiek Subgunningscriteria	44
6.4	Beoogde winnaars	45
6.5	Voornemen tot gunning	45
	Bijlagen	47

Begrippenlijst

In aanvulling op de definities zoals beschreven in de Aanbestedingswet 2012 zijn de volgende definities van toepassing:

Aanbestedende dienst

De Staat der Nederlanden, meer in het bijzonder het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Aanbestedingsdocumenten

Alle door de Aanbestedende dienst voor deze aanbesteding gepubliceerde of aan Inschrijvers ter beschikking gestelde documenten.

Aanbestedingswet 2012 (AW 2012)

De wet van 1 november 2012. De Aanbestedingswet 2012 kan worden gedownload op <https://wetten.overheid.nl>.

Beschrijvend document

Het onderhavige document van Aanbestedende dienst, inclusief Bijlagen, d.d. 16-03-2022 met TenderNed-kenmerk **331485**, waarin de deelname aan de Raamovereenkomst met betrekking tot het verrichten van Diensten gedurende een bepaalde periode, de te volgen aanbestedingsprocedure en de geschiktheids- en gunningscriteria zijn beschreven en toegelicht.

Bijlage(n)

Aanhangsel bij één van de Aanbestedingsdocumenten. Bijlagen maken integraal deel uit van de Aanbestedingsdocumenten.

Combinatie/Combinant

Samenwerkingsverband van ondernemers gevormd met het doel om de in deze aanbesteding gevraagde leveringen en/of Diensten te leveren. Een Combinatie/Combinant dient één gezamenlijke Inschrijving in.

Combinatielid

De rechtspersoon of natuurlijk persoon, die deel uitmaakt van een Combinatie.

Diensten

De door Opdrachtnemer te verrichten werkzaamheden op het gebied van de gevraagde dienstverlening, op basis van een onder de af te sluiten Raamovereenkomst(en) gesloten Nadere Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever.

Eisen

Voorschriften en eisen ten aanzien van de gevraagde levering(en) en/of Dienst(en). Een Inschrijving die niet voldoet aan een Eis is ongeldig (knock-out criterium).

Gegadigde

Het bedrijf (of combinatie die) dat op basis van dit Beschrijvend document belangstelling heeft voor het indienen van een Inschrijving.

Geschiktheidseisen

De eisen op basis waarvan de geschiktheid van de Inschrijver om de opdracht uit te voeren wordt getoetst. Een Inschrijving die niet voldoet aan een Geschiktheidseis is ongeldig (knock-out criterium).

Gunningscriterium

De Aanbestedende dienst hanteert als gunningscriterium Beste Prijs-Kwaliteitverhouding (BPKV). BPKV werd voorheen Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) genoemd.

Hoofdaannemer

Ondernemer die rechtstreeks met Opdrachtgever de Raamovereenkomst sluit.

Inschrijver

Ondernemer die een inschrijving voor deze aanbesteding heeft ingediend

Inschrijving

De door Inschrijver voor deze Europese aanbesteding ingediende offerte.

Minicompetitie

De selectieprocedure binnen de af te sluiten Raamovereenkomst om te komen tot een Nadere overeenkomst.

Nadere Offerte

Een aanbieding tot het verrichten van Diensten die Opdrachtnemer naar aanleiding van een Nadere Offerteaanvraag van een Deelnemer uitbrengt aan Opdrachtgever ten behoeve van een uit hoofde van de Raamovereenkomst te gunnen opdracht.

Nadere Offerteaanvraag

Een uitnodiging door Opdrachtgever onder de Raamovereenkomst aan de Raamcontractanten tot het uitbrengen van een Nadere Offerte voor een opdracht tot het verrichten van Diensten.

Nadere Overeenkomst

Afzonderlijke schriftelijke overeenkomst (opdrachtbrief) tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer op basis waarvan Opdrachtgever gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst aan Opdrachtnemer opdrachten tot het verrichten van Diensten kan verstrekken.

Nota van inlichtingen

Document waarin de antwoorden op vragen van Inschrijvers zijn opgenomen, en/of eventuele verduidelijkingen van het Beschrijvend document, de Verplichte invulformulieren of andere Aanbestedingsdocumenten. De Nota van inlichtingen maakt integraal en bindend deel uit van de Aanbestedingsdocumenten.

Onderaannemer

Ondernemer die in opdracht van een Hoofdaannemer een bepaald onderdeel van de uitvoering van de Raamovereenkomst voor zijn rekening neemt.

Opdracht

Het leveren van adviesdiensten en specifieke expertise binnen de luchtvaart.

Opdrachtgever

De Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat die met Opdrachtnemer een Raamovereenkomst in het kader van deze aanbesteding sluit.

Opdrachtnemer

De winnende Inschrijver met wie Opdrachtgever in het kader van deze aanbesteding een Raamovereenkomst afsluit.

Raamcontractant

De Inschrijver(s) met wie een Raamovereenkomst wordt afgesloten in het kader van onderhavige aanbesteding.

Raamovereenkomst

Een schriftelijke overeenkomst die met de winnende Inschrijver(s) van deze Europese aanbesteding wordt gesloten, waarin de voorwaarden en condities zijn geregeld met betrekking tot de onderhavige Europese aanbesteding en waaronder door middel van de Nadere Overeenkomst(en) de afzonderlijke opdracht(en) wordt/worden uitgevoerd.

Subgunningscriteria

Nadere uitwerking van het Gunningscriterium. De criteria die bepalen welke Inschrijving als BPKV wordt beoordeeld.

Uitsluitingsgronden

De gronden voor uitsluiting van deelname zoals genoemd in artikel 2.86 en artikel 2.87 van de AW 2012, en tevens genoemd in de UEA onder deel III.

Uniforme Europese Aanbestedingsdocument (UEA)

In het Uniform Europese Aanbestedingsdocument, zoals vastgesteld door het ministerie van Economische zaken, geeft de Inschrijver aan dat hij voldoet aan het gestelde omtrent Uitsluitingsgronden, Geschiktheidseisen, technische specificaties en uitvoeringsvoorwaarden. Om de administratieve lasten te beperken, vraagt de Aanbestedende dienst de bewijsstukken op bij de winnende Inschrijver(s) in de verificatiefase.

Verplichte invulformulieren

Bijlage 1 bij het Beschrijvend document waarin akkoord moet worden gegaan met Voorwaarden en waarin Eisen en vragen dienen te worden beantwoord. De Verplichte invulformulieren bevatten tevens onder andere vragen die betrekking hebben op de Inschrijver.

Voorwaarden

De algemene voorwaarden die van toepassing zijn op deze Raamovereenkomst, te weten de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI 2018). Eigen (inkoop)voorwaarden van de Inschrijver worden niet geaccepteerd en zullen leiden tot terzijdelegging van de Inschrijving.

Wachtkamerovereenkomst

Schriftelijke overeenkomst tussen Opdrachtgever en de 1^e afgewezen Inschrijver (en vervolgens met de 2^e, 3^e etc.), waarin de voorwaarden en condities zijn geregeld met betrekking tot deze zgn. wachtkamerconstructie. Deze Inschrijver neemt plaats in de 'wachtkamer'.

1. Inleiding

Voor u ligt het Beschrijvend document voor de Openbare Europese aanbesteding Advies en specifieke expertise voor Luchtvaart (2) (Advisory and specific expertise for Aviation (2)) ten behoeve van directie Luchtvaart en de programmadirectie Luchtvaart van het directoraat-generaal Luchtvaart en Maritieme Zaken van de Aanbestedende dienst. Deze Europese aanbesteding wordt door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) uitgevoerd.

De toekomstige Raamovereenkomst is de opvolger van de huidige Raamovereenkomst voor Advisory and specific expertise for Aviation. Dit Beschrijvend document is bedoeld om Gegadigden inzicht te geven in de behoefte aan advies en specifieke expertise voor luchtvaart en de te volgen aanbestedingsprocedure, zodat Gegadigden aan Aanbestedende dienst een passende en marktconforme aanbieding kunt doen.

Alle in dit Aanbestedingsdocument vermelde gegevens en cijfers dienen als indicatief te worden aangemerkt. Aan deze gegevens kunnen geen rechten of plichten worden ontleend.

1.1 Doelstelling

De Aanbestedende dienst heeft als doel het afsluiten van een Raamovereenkomst met meerdere partijen, op het gebied van advies en specifieke expertise luchtvaart, die voldoende expertise bieden op het gebied van verschillende deelonderwerpen binnen de luchthaven- en luchtvaartadvisering.

Een Raamovereenkomst biedt het ministerie een middel om voorbereid en georganiseerd met specialistische marktpartijen samen te werken aan de vorming van luchtvaart- en luchthavenbeleid.

De Inschrijvers die voldoen aan de Geschiktheidseisen, de Uitsluitingsgronden, het programma van Eisen, de uitvoeringsvoorwaarden, en de Inschrijvers (een maximaal aantal per perceel) die een Inschrijving hebben ingediend met de BPKV (in deze de Inschrijvers met het hoogste totaal aantal punten voor de Subgunningscriteria), treden toe tot de Raamovereenkomst.

1.2 Vorm, duur en Voorwaarden Raamovereenkomst

Er is voor deze Diensten gekozen voor een Raamovereenkomst. De Raamovereenkomst heeft als doel het creëren van een contractueel kader met meerdere Raamcontractanten om op efficiënte wijze tot Nadere Overeenkomsten te komen voor de uitvoering van de gevraagde dienstverlening. Voor het daadwerkelijk plaatsen van Opdrachten onder de Raamovereenkomst worden aparte Nadere overeenkomsten gesloten. Deze Nadere overeenkomsten (onder of boven de drempelwaarde) hoeven dus niet afzonderlijk (Europees) aan te worden besteed.

De initiële duur van Raamovereenkomst is drie (3) jaar, waarna de Raamovereenkomst door de Aanbestedende dienst eenzijdig, onder gelijkblijvende Voorwaarden, één (1) maal voor de duur van maximaal één (1) jaar kan worden verlengd.

Op de Raamovereenkomst zijn de Voorwaarden van toepassing. Eigen (inkoop)voorwaarden van de Inschrijver worden niet geaccepteerd en wanneer Inschrijver zijn eigen (inkoop)voorwaarden van toepassing verklaart, dan leidt dat tot terzijdelegging van de Inschrijving.

1.3 Samenvoegen/ Perceelvorming

Gelet op artikel 1.5 lid 3 van de Aanbestedingswet heeft de Aanbestedende dienst heel zorgvuldig een perceelindeling voorgesteld die de dienstverlening toegankelijk maakt voor verschillende partijen die per deelgebied de beste kwaliteit bieden. Voor deze Raamovereenkomst is gekozen voor een verdeling in percelen, omdat de gevraagde dienstverlening op te delen is in verschillende expertisevelden waarin verschillende bureaus zich gespecialiseerd hebben. We nodigen Gegadigden uit zich in te schrijven in een voor hun passend verband (consortium), in samenwerking of zelfstandig. Op die manier beoogt Aanbestedende dienst een flexibele samenwerkingsrelatie te organiseren.

Inschrijvers mogen voor meerdere percelen inschrijven. Inschrijvingen worden per perceel afzonderlijk beoordeeld. Er wordt per perceel een maximaal aantal partijen gecontracteerd. In de volgende paragraaf 1.4 wordt hierop verder ingegaan.

De opdracht voegt de advisering voor het Ministerie in het luchtvaartdomein niet onnodig samen: Het betreft enkel de inkoop van beleidsspecifieke advisering en toegepaste kennis waar kennis van (het) luchtvaart(domein) voor vereist is.

Generieke dienstverlening voor bijvoorbeeld interim-management, financieel advies of (niet uitputtend) organisatieadvies is georganiseerd in Rijksbrede contracten en generiek beleidsadvies voor onderwerpen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is georganiseerd in de Raamovereenkomst Beleidsadviesdiensten.

	Onderwerp	Soort dienstverlening
Perceel 1	Veilige luchtvaart	Specifieke beleidsexpertise en beleidsonderbouwend onderzoek en advies
Perceel 2	Nederland goed verbonden	
Perceel 3	Gezonde, aantrekkelijke leefomgeving	
Perceel 4	Duurzame luchtvaart	
Perceel 5	Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit	
Perceel 6	Innovatie en onbemande luchtvaart	
Perceel 7	Blauw voor beleid	Beleidsondersteunend advies in het luchtvaartdomein
Perceel 8	Omgevingsmanagement	

Om de volledige diepte van een kennisveld te benutten en tegelijk ook de verschillende kennisvelden te bedienen is er per expertiseveld een perceel ingericht voor Specifieke beleidsexpertise en beleidsonderbouwend onderzoek en – advies, namelijk perceel 1 t/m perceel 6. Deze expertise kan worden ingezet ten behoeve van nieuw beleid, bestaand

beleid dan wel bijstelling van bestaand beleid (toekomstgericht). Het *begeleiden* van ex ante evaluaties door een externe deskundige hoort ook bij specifieke beleidsexpertise.

De Aanbestedende dienst beoogt, als gezegd, op elk perceel de beste experts te contracteren.

Voor perceel 7 en 8 geldt dat er is gekozen om meer generiek advies in het luchtvaartdomein te contracteren in de vorm van Beleidsondersteunend advies in het luchtvaartdomein. Marktkennis leert ons dat verschillende bureaus verschillende kwaliteit bieden op deze twee vormen van advies. De Aanbestedende dienst wil de selectie en gunning van partijen zuiver hebben door verschillende aspecten van deskundigheid te onderscheiden.

1.4 Aantal te contracteren partijen

Aanbestedende dienst hanteert een maximumaantal Raamcontractanten per perceel. Het maximum aantal Inschrijvers zoals aangegeven in de tabel die de hoogste score hebben behaald op de (Sub)gunningscriteria treden toe in de Raamovereenkomst.

Perceel	Omschrijving	Max. aantal contractanten
1.	Veilige luchtvaart	7
2.	Nederland goed verbonden	5
3.	Een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving	7
4.	Duurzame luchtvaart	6
5.	Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit	7
6.	Innovatie en onbemande luchtvaart	7
7.	Blauw voor beleid	7
8.	Omgevingsmanagement	7

1.5 Opdrachtwaarde

De geschatte totale opdrachtwaarde voor de gehele looptijd (totaal maximaal 4 jaar) van de Raamovereenkomst zal voor alle percelen naar verwachting € 102.800.000,- (excl. btw) bedragen (voor detaillering zie onderstaande tabel). Dit bedrag is slechts ter indicatie, aan dit bedrag kunnen door de Inschrijvers/Opdrachtnemers geen rechten en/of plichten worden ontleend.

Met het oog op politieke, economische, budgettaire, bestuurlijke of organisatorische ontwikkelingen binnen de Aanbestedende dienst en de hiermee samenhangende krimp of groei van de Opdrachtgever, dan wel de positie en taakstellingen van de Opdrachtgever binnen de Rijksoverheid, is het mogelijk dat de dienstverlening aan de vraagkant van de Raamovereenkomst wijzigt.

Advies en specifieke expertise voor luchtvaart (2)

Perceel	Omschrijving	Raming per jaar
1.	Veilige luchtvaart	€ 1.600.000,-
2.	Nederland goed verbonden	€ 600.000,-
3.	Een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving	€ 6.500.000,-
4.	Duurzame luchtvaart	€ 1.500.000,-
5.	Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit	€ 7.500.000,-
6.	Innovatie en onbemande luchtvaart	€ 2.500.000
7.	Blauw voor beleid	€ 3.500.000
8.	Omgevingsmanagement	€ 2.000.000,-
	Totale raming per jaar	€ 25.700.000,-

1.6 Gunningcriterium

Inschrijvingen zullen worden beoordeeld op basis van het gunningcriterium beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV) en zijn daarmee gericht op de aangeboden prijs-/kwaliteitverhouding. Bij BPKV, voorheen Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) genoemd, kunnen naast prijs andere criteria meegewogen worden. De Inschrijvingen worden beoordeeld op een aantal (sub)gunningscriteria die nader zijn uitgewerkt in paragraaf 6.3.

1.7 Contactpersonen

De contactpersonen voor deze aanbesteding zijn:

Eerste contactpersoon	Plaatsvervangend contactpersoon
Paul Peek	Jenny Wang
Inkoopadviseur	Inkoopadviseur

Alle communicatie en het aanleveren van stukken inzake deze aanbesteding verloopt uitsluitend via TenderNed. Inschrijvingen en vragen ontvangen via de mail worden beschouwd als zijnde niet ingediend/gesteld.

2. Omschrijving van de organisatie

2.1 Beschrijving Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)

IenW zet in op leefbaarheid en bereikbaarheid, met een goede doorstroming in een schone en veilige omgeving. IenW werkt aan krachtige verbindingen over de weg, het spoor, het water en door de lucht, beschermt tegen wateroverlast en bevordert de kwaliteit van lucht en water. Het departement maakt daarvoor vernieuwend beleid en zorgt voor de uitvoering en handhaving. Vlot, veilig en leefbaar: dat is IenW.

Voor nadere informatie over IenW verwijzen wij u naar de website <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienw>.

2.2 Directie Luchtvaart

De directie Luchtvaart maakt zich in nationaal en internationaal verband sterk voor een veilige, duurzame en concurrerende luchtvaart in, van en naar Nederland. De directie doet dit op basis van de Luchtvaartnota 2020-2050. Onder de titel "**Verantwoord vliegen naar 2050**" is een koers ingeslagen waarin niet kwantiteit maar de kwaliteit van publieke belangen centraal staat. Deze publieke belangen zijn: veiligheid, verbondenheid, leefomgevingskwaliteit en duurzaamheid.

In deze nieuwe koers met als uitgangspunt "Slim en Duurzaam" kan de luchtvaartsector ontwikkelruimte verdienen door hinder en omgevingseffecten te reduceren en aantoonbaar stiller en minder vervuילend te worden. Het is de rol van de directie Luchtvaart om te sturen op een optimale balans tussen de publieke belangen. Zowel de belangen van bewoners rondom nationale luchthavens als de economische belangen van de luchtvaartsector behoren tot het (internationale) krachtenveld waarbinnen de directie Luchtvaart opereert.

Bij de directie werken circa 140 enthousiaste en deskundige mensen, in afdelingen, programma's of projecten. De directie Luchtvaart bestaat uit vijf (5) afdelingen in de lijnorganisatie:

1. Afd. Luchtvaartveiligheid
2. Afd. Internationale Bereikbaarheid
3. Afd. Duurzame Luchtvaart
4. Afd. Luchtruim en Regionale Luchthavens
5. Afd. Beheer en Omgeving

Naast de lijnorganisatie valt ook het Programma Luchtvaart onder de directie, bestaande uit vijf (5) programma's:

1. Programma Leefomgevingskwaliteit
2. Programma Luchtruimherziening
3. Programma Schiphol
4. Programma Lelystad
5. Programma Onbemande Luchtvaart

2.3 Coalitieakkoord 2021-2025

Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst

- We stimuleren op lokaal niveau mogelijkheden voor burgerparticipatie en burger-initiatieven, zoals een uitdaagrecht waarbij mensen de mogelijkheid hebben om publieke taken over te nemen van de gemeenten, met de publieke middelen die hiervoor nodig zijn.
- We maken bindende maatwerkafspraken met de 10 tot 20 grootste uitstoters van broeikasgassen. We houden rekening met de samenhang van bedrijven in industriecusters. Bij maatwerkafspraken is wederkerigheid het uitgangspunt. Dat betekent dat de overheid de nieuwe energie infrastructuur faciliteert en we afspraken maken over ambitieuze verduurzaming. We maken daarnaast ook afspraken over het langjarig blijven investeren in Nederland door deze bedrijven, over mee-investeren in opleidingen, over goed werkgeverschap en over de kwaliteit van de leefomgeving.

Mobiliteit, luchtvaart en scheepvaart

- Door de aanwezigheid van de luchthaven Schiphol is Nederland via de lucht uitstekend verbonden met de rest van de wereld. Schiphol zorgt direct en indirect ook voor veel werkgelegenheid. Mede door Schiphol is Nederland een interessante vestigingsplaats voor internationaal opererende bedrijven. Die sterke hub functie willen we behouden. Tegelijkertijd moet er aandacht zijn voor het verminderen van de negatieve effecten van
- Luchtvaart op mens, milieu en natuur. Er spelen rond de luchthaven diverse uitdagingen op het gebied van stikstof, (ultra)fijnstof, geluidsoverlast, leefomgevingskwaliteit, veiligheid en woningbouw. Dit vraagt om een integrale oplossing die zekerheid en perspectief biedt voor zowel de hub functie van Schiphol als de omgeving van de luchthaven. Het kabinet zal hierover in 2022 besluiten en hierbij de opening van vliegveld Lelystad betrekken en hierbij ook de laagvliegroutes in ogenschouw nemen.
- We gaan de uitstoot in de mobiliteitssector fors omlaag brengen. In deze sector is de uitstoot sinds 1990 het minste afgenomen. Inclusief luchtvaart en scheepvaart is deze zelfs toegenomen. De uitstoot terugdringen is nodig om de klimaatdoelen te kunnen halen, maar ook om de luchtkwaliteit te verbeteren.
- Daarnaast zetten we in op het verder verduurzamen van vliegtuigbrandstoffen. Om de lucht- en scheepvaart te vergroenen, investeren we in de ontwikkeling en productie in Nederland van o.a. synthetische kerosine. Nederland kan daarin een voorloper zijn.
- We ondersteunen de voorstellen van de Europese Commissie voor een belasting op kerosine op EU-niveau. Eveneens ondersteunen we de voorstellen over de vergroening van de scheepvaart.
- De Nederlandse inzet is daarbij om weglekeffecten zoveel mogelijk te voorkomen. De beschikbaarheid van walstroom voor schepen wordt verder uitgebreid.
- We zetten de voorstellen voor verduurzaming uit de Luchtvaartnota 2020-2050 "Verantwoord vliegen naar 2050" (2020) door, waaronder emissie plafonds per luchthaven. We verhogen de vliegticketbelasting waarbij de opbrengst deels gebruikt wordt voor de verduurzaming van de luchtvaart en vermindering van leefomgevingseffecten.
- We versnellen de doelstellingen in de wet stikstofreductie en natuurverbetering van 2035 naar 2030, waarmee dit in lijn komt met het advies van het adviescollege Stikstof-problematiek (commissie-Remkes), waarbij alle sectoren hun evenredige stikstofbijdrage leveren. Ook in Europees verband zet het kabinet zich in voor stikstofreductie.

3. Omschrijving van de opdracht

3.1 Aanleiding en doel

De directie Luchtvaart heeft regelmatig behoefte aan adviesdiensten van experts op specifieke kennisgebieden over luchtvaart. De huidige Raamovereenkomst voor 'Advies en specifieke expertise Luchtvaart' is in 2019 aanbesteed, maar hier is de omvang van overschreden. Raamovereenkomsten waarbij de omvang is overschreden, sorteren geen effect meer.

De Raamovereenkomst beoogt een flexibele samenwerkingsrelatie te organiseren met externe experts. Het doel van deze aanbesteding is om Raamovereenkomsten te sluiten met experts in het luchtvaartdomein voor;

- 1) specifieke beleidsexpertise en beleidsonderbouwend onderzoek en advies;
- 2) beleidsondersteunend advies in het luchtvaartdomein;
- 3) inhuur flexibele capaciteit;
- 4) beleidsevaluatie (onderzoek) en resultaatgerichte contra-expertise.

Op deze manier kan de directie Luchtvaart verschillende bureaus en experts direct, georganiseerd en gestructureerd aanspreken op hun expertise, de kwaliteit van de expertise borgen en de samenwerking tussen de experts van de directie en hun externe experts ondersteunen en faciliteren.

3.1.1 Internationale expertise

Door de verschillende expertisegebieden heen wil Opdrachtgever het belang van actuele kennis van internationale afspraken, best practices en wet- en regelgeving benadrukken. Luchtvaart is bij uitstek een grensoverschrijdend domein, waarbij advisering voor beleidsvraagstukken in het bijzonder gebaat is bij dergelijke kennis.

3.1.2 Verdeling in percelen

Een opdracht moet worden opgedeeld in percelen, tenzij dit niet passend wordt geacht (art. 1.5 lid 3 Aw). Voor deze Raamovereenkomst is gekozen voor een verdeling in percelen, omdat de gevraagde dienstverlening op te delen is in verschillende expertisevelden waarin verschillende bureaus zich gespecialiseerd hebben. We nodigen geïnteresseerden uit zich in te schrijven in een voor hun passend verband, in samenwerking of zelfstandig. Op die manier beoogt de Aanbestedende dienst een flexibele samenwerkingsrelatie te organiseren.

Inschrijvers mogen voor meerdere percelen inschrijven. Inschrijvingen worden per perceel afzonderlijk beoordeeld. Voor elk perceel dient een inschrijver een complete inschrijving aan te bieden met voor elk perceel een aparte UEA.

3.2 Behoeftestelling en reikwijdte van de dienstverlening

Het luchtvaartdomein onderscheidt zich in verschillende expertisevelden, denk aan technische metingen en berekeningen en economische analyses of luchtvaartveiligheid, waarin voor beleidsvraagstukken vaak een multidisciplinaire benadering gevraagd is. De directie Luchtvaart heeft naast een zogenaamde lijnorganisatie tevens een programma-organisatie. In de programma's wordt een onderwerp multidisciplinair centraal gesteld.

3.3 Perceelomschrijvingen

De inhoud van de gevraagde dienstverlening in de percelen is in de volgende paragrafen beschreven. In Hoofdstuk 6 Beoordelingsprocedure staat beschreven hoe de gunning verloopt.

Luchtvaartadviesdiensten worden ingegeven door een sterk beroep op kennis van het domein. Om de expertises zo efficiënt mogelijk te benutten heeft Opdrachtgever getracht een logische en duidelijke perceelindeling in te richten.

Afhankelijk van de inkoopbehoefte, bepaalt Opdrachtgever of Nadere offerteaanvragen worden uitgezet op basis van een resultaatsverplichting (op te leveren producten) of inspanningsverplichting (inhuur).

	Onderwerp	Soort dienstverlening
Perceel 1	Veilige luchtvaart	Specifieke beleidsexpertise en beleidsonderbouwend onderzoek en advies
Perceel 2	Nederland goed verbonden	
Perceel 3	Gezonde, aantrekkelijke leefomgeving	
Perceel 4	Duurzame luchtvaart	
Perceel 5	Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit	
Perceel 6	Innovatie en onbemande luchtvaart	
Perceel 7	Blauw voor beleid	Beleidsondersteunend advies in het luchtvaartdomein
Perceel 8	Omgevingsmanagement	

Alle informatie rondom de luchtvaartnota is te vinden via bijgaande [link](https://www.luchtvaartindetoekomst.nl/ontwikkeling+luchtvaart/default.aspx):
<https://www.luchtvaartindetoekomst.nl/ontwikkeling+luchtvaart/default.aspx>

3.3.1 Perceel 1: Veilige luchtvaart

Veiligheid en beveiliging blijven topprioriteit in de luchtvaart. Daardoor hoort vliegen tot de veiligste vormen van vervoer. Nederland streeft naar een continue verbetering van de veiligheid en beveiliging in de luchtvaart. Nog beter vooraf kennen en beheersen van de risico's en het samenwerken aan integraal veiligheidsmanagement dragen daaraan bij. De ambitie is dat in de Nederlandse luchtvaart geen ongevallen gebeuren.

Veiligheid kent de volgende aandachtsgebieden:

- *Waarborgen nationale veiligheid.* In het kader van de volksgezondheid is het van groot belang om goed voorbereid te zijn op het voorkomen en beheersen van gezondheidscalamiteiten in de luchtvaart, en het indien mogelijk voorkomen van de wereldwijde verspreiding van virussen.

- *Waarborgen beveiligd luchtruim en luchthavens.* De luchthavens, vliegmaatschappijen en andere partijen hebben een eigen verantwoordelijkheid om hun kritische systemen zo goed mogelijk te beschermen. De Rijksoverheid heeft een systeemverantwoordelijkheid en ziet erop toe dat partijen hun verantwoordelijkheid goed invullen. Nederland heeft zich na de ramp met vlucht MH17 ingezet om de risico's van vliegen over en nabij conflictgebieden beter te beheersen.
- *Waarborgen vliegveiligheid.* Op basis van de internationale kaders vanuit ICAO en EASA streeft IenW naar een continue verbetering van de vliegveiligheid. Nederland versterkt het luchtvaartveiligheidssysteem voortdurend en wil bij de best presterende lidstaten horen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het implementeren en onderhouden van een nationaal veiligheidsmanagementsysteem, zoals vastgelegd in het Nederlands Luchtvaartveiligheidsprogramma (NLVP). Voorbeelden van projecten waarvoor externe expertise nodig is zijn de uitvoering van veiligheidsanalyses en het monitoren van het functioneren van het veiligheidssysteem. Ook is expertise nodig voor de uitvoering van acties uit het Nederlands actieplan voor luchtvaartveiligheid om nationale veiligheidsrisico's te beheersen, zoals het voorkomen van vogelaanvaringen en luchtruimschendingen.

Voor wat betreft de onbemande luchtvaart heeft IenW behoefte aan het ontdekken en ontwikkelen van een nieuwe manier van veiligheidsdenken om de komende jaren de ontwikkeling van de onbemande luchtvaart in goede banen te leiden. Om hier adaptief in te zijn is het waardevol om met onderzoeksbureaus samen te werken die een nieuw perspectief (lerend van nieuwe ontwikkelingen of andere systemen) kunnen inbrengen in het veiligheidsketen voor drones.

- *Waarborgen omgevingsveiligheid.* Bij luchthavens is het risico op luchtvaartongevallen groter dan elders in het luchtruim. De Rijksoverheid beperkt de gevolgen als er onverhoopt toch een ongeval plaatsvindt. Met regels voor bijvoorbeeld woningen, kantoren en windmolens.

3.3.2 Perceel 2: Nederland goed verbonden

Dit perceel gaat over internationale bereikbaarheid van Nederland en de economische aspecten van luchtvaart. In de Luchtvaartnota 2020-2050 is de ambitie geuit om Nederland op de lange termijn internationaal goed verbonden te houden met de voor Nederland belangrijke plekken in de wereld. Deze wereldwijde bereikbaarheid voor personen en goederen levert een belangrijke bijdrage aan onze welvaart en ons welzijn. Nederlandse consumenten en bedrijven kunnen makkelijk naar het buitenland reizen voor zaken, studie, familiebezoek of vakantie. Het wordt niet eenvoudig om dit gewenste toekomstbeeld te bereiken. De opgaven Voor veiligheid, klimaat en leefomgeving hebben gevolgen voor de ontwikkeling van de luchtvaart.

Door de coronacrisis is de luchtvaart tijdelijk grotendeels stil komen te liggen. Het is onduidelijk hoe en in welk tempo de luchtvaart zal herstellen van deze crisis. Daarnaast is er onzekerheid over de capaciteit op de Nederlandse luchthavens. In het nieuwe coalitieakkoord is vastgelegd om hier integraal naar te kijken.

Herstel van de luchtvaart is van belang voor de Nederlandse economie en de werkgelegenheid. De verwachting is dat er weer schaarste ontstaat op Nederlandse luchthavens, zoals dat voor de coronacrisis ook al het geval was. De Rijksoverheid zal beoordelen welke vraag naar de luchtvaart Nederland wil accommoderen, en waar nodig en mogelijk, sturen op netwerkqualiteit.

Er wordt in dit perceel gevraagd om beleidsexpertise en -ondersteunend onderzoek op de thema's bereikbaarheid en economie. Opdrachten liggen met name op de volgende onderwerpen:

- Economische- en welvaartsanalyses
- Bereikbaarheid in relatie tot vestigingsklimaat
- Luchthavengelden en belastingen
- Marktordeningsvraagstukken
- Slotregulering
- Vervoersontwikkelingen en benchmarking
- Netwerkanalyses en -monitoring
- Luchtvaartpolitieke vraagstukken
- Substitutie air-rail
- Passagiersrechten
- Arbeidsmarktquestionnaires en arbeidsomstandigheden
- Bereikbaarheid van Caribisch Nederland

Advisering over en uitvoer van maatschappelijke kosten-baten analyses (MKBA) wordt geschaard onder welvaartsanalyses. Beleidsevaluaties en contra-expertise maken onderdeel uit van het perceel. Het komt ten slotte geregeld voor dat als onderdeel van een onderzoek om prognoses wordt gevraagd of scenario's moeten worden opgesteld.

3.3.3 Perceel 3: Een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving

Eén van de publieke belangen die centraal staat in de Luchtvaartnota 2020-2050 is het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit.

Onder 'leefomgevingskwaliteit' wordt in dit kader verstaan: de staat van de lokale en regionale omgeving van luchthavens en de gebieden onder luchtvaartroutes, die van invloed is op de gezondheid van en aantrekkelijkheid voor mens en natuur, en die onder invloed staat van de luchtvaart.

Het doel ten aanzien van het publieke belang leefomgevingskwaliteit betreft een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving voor mens en natuur. Dit wordt nagestreefd door het verminderen van de negatieve gezondheidseffecten van luchtvaart. Dit betreft met name geluidhinder en stoffenuitstoot (met uitzondering van CO₂).

Om invulling te geven aan de ambities ten aanzien van het verbeteren van de leefomgevingskwaliteit rond luchthavens is de directie Luchtvaart een programma Leefomgevingskwaliteit gestart. Binnen dit programma wordt toegewerkt naar een nieuw beleidsstelsel van normen en maatregelen dat gezamenlijk de negatieve effecten van de luchtvaart op de omgeving aantoonbaar vermindert en dat aansluit bij de beleving van de omwonenden van luchthavens. Dit gebeurt langs de lijnen van drie beleidsthema's: vliegtuiggeluid, stoffenuitstoot door luchtvaart en ruimtelijke kwaliteit rond luchthavens.

Eind 2020 is een advies van Pieter van Geel verschenen over een toekomstig overleg- en governance model voor leefbaarheidsgerelateerde vraagstukken rondom Schiphol. Hierin wordt gepleit voor de ontwikkeling van een basisleefkwaliteit rondom Schiphol ten behoeve van de individuele bescherming van omwonenden. Dit past binnen de bredere maatschappelijke context om meer oog te hebben voor de menselijke maat in beleid en borging van de bescherming van het individu. Het is de bedoeling deze individuele bescherming binnen de beleidsontwikkeling een plek te geven.

Het generieke beleid uit het programma leefomgevingskwaliteit zal worden uitgewerkt voor Schiphol en de regionale luchthavens van nationale betekenis en worden

vastgelegd in luchthaven(verkeer)besluiten. Deze specifieke uitwerking en vastlegging vindt plaats binnen de projecten Schiphol, Lelystad airport en de afdeling Luchtruim en regionale luchthavens van de directie luchtvaart.

Onderdeel van het traject tot vaststelling van een luchthaven(verkeer)besluit is het door de luchthaven opstellen van een milieueffectrapportage (MER). De rol van bevoegd gezag voor het MER is binnen IenW belegd bij het directoraat-generaal Milieu en Internationaal (DGMI). Vanuit die rol zal ook DGMI onder dit perceel mogelijk opdrachten uitzetten.

De directie luchtvaart kan ook zelf de behoefte hebben om een (plan)MER te laten opstellen.

Gevraagde expertise

De gevraagde dienstverlening ziet zowel op generieke beleidsontwikkeling als specifieke vragen met betrekking tot de verschillende luchthavens en omvat de volledige breedte van leefomgevingskwaliteit.

De gevraagde expertise is uiteenlopend. Dit betreft niet alleen expertise op het terrein van vliegtuiggeluid en luchtvaartemissies, maar ook kennis m.b.t. ruimtelijke ontwikkelingen en leefomgevingsbeleid (bv Omgevingswet en NOVI) rondom luchthavens. Aanbestedende dienst moedigt samenwerking aan en benadrukt de behoefte aan een integrale benadering in de advisering in dit perceel. Opdrachtgever heeft namelijk behoefte aan zowel de specialistische kennis over regelgeving, techniek en de vak methodes over berekenen van waarden als aan de kunst van het samenspel tussen de verschillende facetten en om deze vanuit de omgeving te benaderen.

Contra-expertise en beleidsevaluatie

Negatieve gezondheidseffecten van luchtvaart staan volop in de politieke en maatschappelijke belangstelling en berekeningen en rekenmethodes staan regelmatig ter discussie. Daarom is binnen dit perceel regelmatig behoefte aan het uitvoeren van contra-expertise of een beleidsevaluatie. Expertise van de verschillende aspecten van leefomgevingskwaliteit is hiervoor benodigd. Uiteraard is onafhankelijkheid hierbij essentieel. Contra-expertise zal altijd door een andere partij moeten plaatsvinden dan de partij die de oorspronkelijke analyse of opdracht heeft uitgevoerd. Dit geldt zowel voor opdrachten onder de Raamovereenkomst als bijvoorbeeld voor opdrachten die in het kader van een m.e.r.-procedure ten behoeve van de initiatiefnemer zijn uitgevoerd. De "aannemer" dient de onafhankelijkheid aan te kunnen tonen om elke schijn van belangenverstrengeling te voorkomen.

Voorbeelden van opdrachten:

- Project specifieke berekeningen op het terrein van geluid, externe veiligheid en stoffenuitstoot
- Advisering rondom ultrafijnstof
- Effectonderzoek verschillende beleidsopties vermindering geluidhinder
- Verkennend onderzoek individuele bescherming
- Effectberekeningen mitigerende maatregelen t.a.v. woningen
- Advies ruimtelijk beleid in relatie tot luchtvaart (LIB/LHB)
- Advisering en berekeningen beoordeling MER luchthavens
- Opstellen (plan) MER

3.3.4 Perceel 4: Duurzame luchtvaart

De luchtvaart staat wereldwijd voor de uitdaging om de toenemende uitstoot van broeikasgassen om te buigen in een afname in het kader van de temperatuurdoelen van het Parijsakkoord. Nederland loopt voorop in het uitwerken en implementeren van een aanpak op nationaal, Europees en mondiaal (ICAO) niveau zoals omschreven in de Luchtvaartnota 2020-2050 en het coalitieakkoord. Daarbij ligt het zwaartepunt op CO₂-emissies van de grote internationale luchtvaart, maar er zijn ook doelen en maatregelen in de maak voor emissies van de kleine/binnenlandse luchtvaart en luchthavens en er wordt een aanpak voor niet-CO₂-effecten (zoals condensstrepen) geformuleerd.

In studies wordt de aanpak van deze emissies doorgaans in 4 hoofdonderdelen opgehakt:

1. Technologie
2. Brandstoffen
3. Operaties
4. Economische maatregelen

De eerste drie onderdelen zien op reductie binnen de sector zelf, waar de prioriteit van het kabinet ligt. De vierde kan ook zien op compensatie van emissies in andere sectoren zoals onder het EU ETS en CORSIA. Buiten deze onderdelen is het mogelijk om via belastingen en heffingen vliegen duurder te maken (en de opbrengsten in te zetten voor verduurzaming), om alternatieven waaronder de trein te stimuleren, en om burgers en bedrijven meer inzicht te geven in de emissies van hun reizen. Van een andere orde is het CO₂-plafond die het kabinet uitwerkt, waarmee de vastgestelde CO₂-reductiedoelen op vluchten vanuit Nederland geborgd moeten worden.

Dit perceel ziet op alle aspecten van de aanpak van broeikasgasemissies van de luchtvaart. De aanbestedende dienst heeft daarbij bijzondere interesse in inschrijvingen die blijk geven van zowel brede als diepgaande kennis van nationale, Europese en mondiale aspecten van deze aanpak en gebruik maken van kennis en ervaring met zowel beleid als onderzoeksmethoden en -modellen uit andere grote luchtvaartlanden.

Contra-expertise en beleidsevaluatie

Broeikasgasemissies van luchtvaart staan volop in de politieke en maatschappelijke belangstelling en berekeningen en rekenmethodes staan regelmatig ter discussie. Daarom is binnen dit perceel regelmatig behoefte aan het uitvoeren van contra-expertise of een beleidsevaluatie. Expertise van de verschillende aspecten van duurzaamheid is hiervoor benodigd. Uiteraard is onafhankelijkheid hierbij essentieel. Contra-expertise zal altijd door een andere partij moeten plaatsvinden dan de partij die de oorspronkelijke analyse of opdracht heeft uitgevoerd. Dit geldt zowel voor opdrachten onder de Raamovereenkomst als bijvoorbeeld voor opdrachten die in het kader van een m.e.r.-procedure ten behoeve van de initiatiefnemer zijn uitgevoerd. De "aannemer" dient de onafhankelijkheid aan te kunnen tonen om elke schijn van belangenverstrengeling te voorkomen.

Voorbeelden van opdrachten:

- Integrale effectenstudie beleidsvarianten CO₂-plafond
- Onderzoek naar beschikbare grondstoffen voor een nationale bijmengverplichting
- Onderzoek naar kosten van fit-for-55 voor de Nederlandse luchtvaart
- Monitor voor grondgebonden (luchthaven)emissies
- Onderzoek naar rol van aromatische koolwaterstoffen in brandstoffen aan niet-CO₂-emissies
- Masterplan elektrisch vliegen Cariben
- Contra-expertise klimaataspecten MER

3.3.5 Perceel 5: Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit

Het Rijk zet in op de transitie naar een integrale mobiliteitsbenadering waarbij luchtvaart een optimale bijdrage levert aan het duurzaam economische verdienpotentieel van Nederland en de opgaven die in de verschillende gebieden van Nederland spelen. Als gevolg van de Coronacrisis is de vraag naar internationale mobiliteit op dit moment sterk afgenomen. De verwachting is dat het verkeer zich op termijn zal herstellen. Samen met opgaven ten aanzien van de publieke belangen rond kwaliteit van de leefomgeving en duurzaamheid is het de vraag wat de consequenties zijn voor (het benutten van) de beschikbare capaciteit in de lucht en op de grond.

Capaciteit Schiphol en regionale luchthavens van nationale betekenis

In de Luchtvaartnota 2020-2050 is aangegeven hoe de verschillende luchthavens zich moeten ontwikkelen. Voor Schiphol wordt een selectieve ontwikkeling als hub voor mainportgebonden verkeer voorzien, waarbij Lelystad een deel van de functie voor niet-mainportgebonden verkeer kan overnemen. De andere regionale luchthavens van nationale betekenis hebben primair een rol voor de regio's waarin ze liggen. Voor die luchthavens worden regionale verkenningen uitgevoerd met betrokkenheid van stakeholders uit de regio om te bezien welk ontwikkelingsperspectief mogelijk is en draagvlak heeft. Daarnaast is in de Luchtvaartnota aangegeven dat Schiphol en de regionale luchthavens meer met elkaar willen samenwerken en dat wordt bezien in hoeverre ze meer aanvullend op elkaar benut kunnen worden.

De expertisebehoefte in dit perceel gaat over selectieve ontwikkeling van Schiphol in samenhang met de ontwikkeling van Lelystad. En daarnaast over de (regionale) ontwikkeling van de overige regionale luchthavens van nationale betekenis (inclusief de militaire luchthaven met civiel medegebruik Eindhoven). De gezochte expertise bevindt zich op het terrein van geluidsnormen voor luchthavens, aansluitbaarheid, landzijdige bereikbaarheid van luchthavens, ruimtelijke reserveringen en ruimtelijk beleid rond luchthavens, handhavingstelsel, procedures voor luchthavenontwikkeling, verkeersverdelingsregeling, luchthavenbeleid in de EU, de juridische aspecten van luchthavenbesluiten (waaronder de juridische verankering van beleid in luchthavenbesluiten) en ondersteuning bij de zienswijzeprocedures daarvoor.

Voorbeelden van opdrachten zijn:

- Roadmap strategische visie Schiphol
- Roadmap samenwerking luchthavens
- Analyses naar mogelijkheden vlootvernieuwing en betekenis voor geluidbelasting
- Luchthaveninrichting
- Luchthavenkeuzegedrag
- Landzijdige bereikbaarheid (weg, spoor, regionaal OV, fiets)

Capaciteit luchtruim

De expertisebehoefte in dit deel van het perceel voorziet in kennis en advies over operationele luchtverkeersleidingsconcepten, luchtruimstructuren en -routes en ook over het gebruik van het luchtruim, luchtzijdige bereikbaarheid door een optimaal gebruik van zowel het Nederlandse als het Europese luchtruim, capaciteit verhoging van het luchtruim, optimale indeling van het internationale luchtruim en Nederlandse bijdrage daaraan, FABEC, LVNL, luchtvaartmeteo, Maastricht Upper Area Control Centre (MUAC), bevorderen van civiel-militaire samenwerking, de luchtruimbehoefte van General Aviation selectief en gericht accommoderen. Dit laatste houdt onder andere in het realiseren van een kostenefficiënte luchtverkeersleiding. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid van IenW en Defensie.

Een specifieke opgave betreft de herziening van het Nederlandse luchtruim. Dit gaat over:

- het verruimen van de civiele capaciteit in het luchtruim en een efficiënter gebruik van het luchtruim ten behoeve van alle luchtruimgebruikers;
- het realiseren van adequate opleiding- en trainingsmogelijkheden voor de lucht-, landmacht, marine en marechaussee afgestemd op operationele concepten van de krijgsmacht; inclusief de bereikbaarheid van militaire luchthavens;
- het minimaliseren van de impact op de omgeving, d.w.z. het zo veel als mogelijk beperken van de geluidsoverlast en de CO₂-uitstoot.

Voorbeelden van opdrachten voor luchtruim zijn:

- Aanpassing werkproces luchtruimwijzigingen
- Ontwikkelen verbetervoorstel voor airspace management (ASM)
- Routenetwerkanalyses
- Internationale quickscan voor Luchtruimherziening
- Analyse naar mogelijkheden routewijzigingen Schiphol en regionale luchthavens
- Analyse naar governance luchtruim, zowel nationaal als internationaal
- Analyse naar effecten luchtruim op specifieke gebruikersgroepen
- Analyse naar maatregelen Integrale aanpak lagere luchtruim.

3.3.6 Perceel 6: Innovatie en onbemande luchtvaart

In de Luchtvaartnota staat dat IenW onbemande luchtvaartuigen de ruimte wil geven en vernieuwende technologie en diensten mogelijk wil maken. Dat moet wel veilig gebeuren. Daarom komt er een nieuw verkeersleidingsstelsel (u-space) voor onbemande luchtvaartuigen. Luchtvaart staat niet los van andere vormen van mobiliteit. Nieuwe aanbieders van mobiliteit en online platforms zullen ontstaan die mobiliteit in de lucht als dienstverlening aanbieden. In korte tijd zullen zij een belangrijke rol krijgen in de luchtvaartsector. Innovatie biedt kansen voor de Nederlandse (luchtvaart) industrie en de werkgelegenheid.

Rijksoverheid zet zich in voor het versterken van het internationale innovatie-ecosysteem. Onderdeel van de strategie is ruimte bieden voor experimenten met nieuwe vervoersvormen. In die ontwikkeling spelen Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen een belangrijke rol. Zeker op gebieden waar nog niet veel gevestigde partijen aanwezig zijn zoals hybride elektrisch vliegen, onbemande luchtvaart en duurzame brandstoffen ligt ruimte voor nieuwe partijen (innovators).

Naast het inpassen van nieuwe luchtvaartuigen wacht de sector ook een forse uitdaging om schoner en stiller te worden. Dat kan bijvoorbeeld door duurzame brandstoffen bij te mengen en door (hybride) elektrisch te vliegen.

Dit perceel heeft ook betrekking op het vormgeven van een slim en effectief proces om kwantitatieve en kwalitatieve informatie te vergaren en te vertalen naar ruimtelijk fysieke implicaties ten behoeve van voorbereiding bestuurlijke besluitvorming. Dit perceel ziet op alle aspecten van de aanpak van innovatie en onbemande (autonome) luchtvaart.

Voorbeelden van opdrachten zijn:

- Visie en planvorming t.b.v. de ontwikkeling van onbemande en autonome luchtvaart
- Toekomstscenario's / visuele conceptontwikkeling onbemand autonoom vliegen
- Design thinking en ontwerpend onderzoek om besluitvorming te faciliteren

- Roadmaps in innovatie en transitie
- Transitie in lucht verkeersmanagement/systemen
- Ontwikkelen van publieke businesscases voor innovaties/onbemand
- Ondersteuning bij beleidsvraagstukken rondom de veiligheidsketen, handhaving en beleidsevaluaties
- U-space: visies, analyses en deelprojecten en pilots
- Nieuwe communicatie tussen drones (transponders etc)
- AI, data en security
- Integratie tussen mobiliteitssystemen (luchtverkeersmanagement,
- Verkenningen en planstudies voor Urban Air mobility/Advanced Air Mobility
- Effecten en Mobility Air Service
- Duurzame brandstoffen
- Elektrisch Hybride Vliegen.

3.3.7 Perceel 7: Blauw voor beleid – op realisatie gerichte regie

Binnen de afdelingen en programma's van directie Luchtvaart worden de opgaven in samenhang en afstemming op beheerste wijze uitgevoerd. Binnen de randvoorwaarden van tijd, geld en kwaliteit en met oog op risicobeheersing levert dit beslisinformatie voor een zorgvuldige en effectieve besluitvormingsstrategie.

Gevraagde dienstverlening

De beleidsondersteunende dienstverlening die in dit perceel gevraagd wordt gaat over project- en programmabeheersing. Ervaring in het luchtvaartdomein is hierbij belangrijk omdat begrip van de opgaven niet de kwaliteit van de beheersing bepaalt, maar wel het succes van de beheersing. Oftewel, de context van hoge tijdsdruk in een politiek en publiek gevoelig domein is bijzonder bepalend voor de wijze van projectbeheersing.

Definitie beleidsondersteunend advies: Ondersteuning die wordt ingezet ten behoeve van nieuw beleid, bestaand beleid dan wel bijstelling van bestaand beleid (toekomstgericht).

De directie werkt volgens de kaders van 'de regeling Grote Projecten' en 'het basismodel Beheersing Grote Projecten'. Dit is een groeimodel, stapsgewijs wordt aangesloten bij de regeling, mits dit bijdraagt aan de doelstellingen en de werkwijze van de luchtvaartprojecten en -programma's.

In dit perceel wordt ondersteuning uitgevraagd door projectmanagers, projectbeheersers, projectondersteuners, projectsecretarissen, procesbegeleiders en planners die een vernieuwende aanpak voorstaan. Onder vernieuwende aanpak wordt verstaan: opgabegegericht, adaptief en in samenwerking. Een aantal mogelijke voorbeelden zijn:

- Mijlpaalsturing en planningsmanagement
- Scopebeheer
- Kwaliteitsmanagement
- Documentmanagement
- Risicomanagement

3.3.8 Perceel 8: Omgevingsmanagement

De basis voor het omgevingsmanagement bij de directie Luchtvaart zijn de acht basisprincipes voor participatie Luchtvaart (zie onderstaand kader). De beleidsondersteunende dienstverlening die in dit perceel gevraagd wordt richt zich volledig op omgevingsmanagement. Vanuit omgevingsmanagement wordt onder meer ingezet op

een continu proces met de omgeving en een maatschappelijke dialoog over de uitwerking in beleidsvoorstellen.

De beleidsondersteunende dienstverlening die in dit perceel gevraagd wordt richt zich volledig op omgevingsmanagement: het begeleiden van het zorgvuldige proces; de dialoog faciliteren; argumenten verstaan en (her)formuleren. Het beleid wordt op deze manier ondersteund op een wijze die brede participatie en transparante besluitvorming mogelijk maakt.

De doelen die voor het omgevingsmanagement luchtvaart zijn geformuleerd, zijn:

- Input vanuit de omgeving in integrale afweging: draagvlak en zorgvuldige belangenafweging;
- Transparantie; en betrouwbare en betrouwbare overheid; en een
- Integrale aanpak: helder eenduidig verhaal naar buiten.

Dit wordt gedaan op basis van de onderstaande uitgangspunten:

- Alle relevante stakeholders worden tijdig betrokken
- Stakeholders beschikken over voldoende informatie om een betekenisvolle bijdrage te kunnen leveren en worden adequaat geïnformeerd en waar nodig voldoende gefaciliteerd, zodat er een gelijk speelveld ontstaat.
- Er is een aanpak voor de participatie, bijvoorbeeld omschreven in een projectplan of apart participatieplan.
- Het participatieplan is samen met de stakeholders opgesteld of met hen afgestemd
- Er is een bestuurlijk (politiek en ambtelijk) besluit t.a.v. het participatieproces
- De wensen en belangen van alle stakeholders (inclusief beslissers) worden inzichtelijk gemaakt en erkend
- De inbreng van participanten wordt serieus meegewogen
- Stakeholders krijgen te horen op welke manier hun inbreng is gewogen of heeft doorgewerkt

3.4 Werking Raamovereenkomst

De toekomstige Raamovereenkomst zal specifiek gelden voor het directoraat-generaal DGLM, waarbij de mogelijkheid bestaat dat ook het directoraat-generaal DGMI hiervan gebruik kan maken.

In beginsel zal Opdrachtgever zich eerst wenden tot de Raamcontractanten in het perceel van de gezochte dienstverlening. Per Nadere Overeenkomst wordt door de behoeftesteller/materiedeskundige bekeken onder welk perceel de opdracht valt. Voor opdrachten kleiner dan € 50.000,- ex BTW kan Opdrachtgever zich rechtstreeks tot één van de Raamcontractanten wenden. In het voorkomende geval dat de aanbiedingen van de Raamcontractanten niet voldoen aan de gestelde eisen of wanneer de aanbiedingen anderszins tekortschieten of ontbreken (bijvoorbeeld vanwege gebrek aan expertise of capaciteit), is Opdrachtgever gerechtigd andere partijen buiten de Raamovereenkomst te benaderen voor het uitbrengen van een offerte.

Overigens merkt Opdrachtgever op dat hij nimmer verplicht is om opdrachten te gunnen: hij kan er altijd voor kiezen om de opdrachten niet te laten uitvoeren of te laten uitvoeren door zijn eigen werknemers. Daarnaast behoudt Opdrachtgever zich het recht voor om in incidentele gevallen, zoals bij mogelijke belangenverstrengeling, escalatie(s) welke geaccepteerd zijn door de Directeur Generaal (DG) en/of bij strikt vertrouwelijke of geheime opdrachten, van deze procedure af te wijken.

Wanneer de Nadere overeenkomst past binnen de scope van de Raamovereenkomst, wordt de Raamovereenkomst gebruikt. Bij gebruik van de Raamovereenkomst kan er onderscheid worden gemaakt tussen (vooral nog) vijf mogelijkheden:

1. Opdrachten met een totale waarde van minder dan € 50.000,00 (excl. btw)

Indien de opdracht past binnen de scope van de Raamovereenkomst, vindt gunning plaats onder de Voorwaarden van deze Raamovereenkomst, waarbij kan worden volstaan met het aanvragen van één offerte aan één Opdrachtnemer binnen het geselecteerde perceel.

2. Opdrachten met een totale waarde vanaf € 50.000,00 (excl. btw)

Bij opdrachten vanaf € 50.000,00 excl. btw wordt een Minicompetitie gehouden met alle gecontracteerde partijen binnen een specifiek perceel. Alle gecontracteerde partijen in het perceel worden hierbij uitgenodigd, middels een Nadere Offerteaanvraag, om een offerte in te dienen. Voor alle percelen geldt dat er (indien gewenst) nog een interessepeiling met alle Opdrachtnemers wordt uitgevoerd alvorens de definitieve offerteaanvraag naar alle geïnteresseerde partijen wordt gestuurd waarna die partijen een offerte in dienen. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat aan het uitsturen van een interessepeiling geen rechten (zoals maar niet beperkt tot, het daadwerkelijke uitvoeren van een minicompetitie) kunnen worden ontleend.

3. Spoedopdrachten

Bij opdrachten met dwingende spoed kan Opdrachtgever afwijken van de hierboven beschreven procedures en kan in overleg met leveranciers afgeweken worden van termijnen zoals opgenomen in het Programma van Eisen. Alle deelnemers in het betreffende perceel worden na de gunning van een spoedopdracht geïnformeerd door Opdrachtgever.

4. Opdrachten die zijn aangewezen als departementaal vertrouwelijk

Opdrachten die zijn aangemerkt als departementaal vertrouwelijk kennen een afwijkende procedure. Opdrachtgever zal met de leverancier afspraken maken over de inkoopprocedure en na gunning van de opdracht alle deelnemers binnen het betreffende perceel informeren.

5. Gewijzigde minicompetities

In afwijking van de procedure zoals benoemd onder 2 kan het na interne besluitvorming daartoe, volgens Opdrachtgever raadzaam zijn om de minicompetitie in een gewijzigde vorm uit te zetten. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de procedure waarbij het partijen binnen een perceel wordt toegestaan (nimmer verplicht) om voor de specifieke uitvraag samen te werken (in afwijking van het reguliere 'in concurrentie treden' t.o.v. elkaar).

Een gewijzigde vorm van een minicompetitie zal vooraf worden gegaan door een consultatie met de betreffende partijen waarin het voornemen zal worden besproken opdat partijen hierop vooraf kunnen reageren en/of suggesties kunnen doen. In voorkomend geval zullen nadere procedure voorwaarden van toepassing zijn. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het bieden van de mogelijkheid tot een gewijzigde minicompetitie een discretionaire bevoegdheid van de aanbestedende dienst betreft en deze daartoe nooit verplicht is. De verwachting is op dit moment dat het afwijken van de standaard procedure (zoals beschreven onder 2) slechts incidenteel zal plaatsvinden.

3.4.1 Wachtkamerovereenkomst

Mocht de Raamovereenkomst met de desbetreffende Raamcontractant worden ontbonden dan zal een beroep worden gedaan op de Wachtkamerconstructie. De eerst

wachtende partij in de wachtkamer krijgt vervolgens van IenW het bericht om toe te treden tot deze Raamovereenkomst. De wachtkamerconstructie is van kracht gedurende de gehele looptijd van de Raamovereenkomst.

3.4.2 Duurzaamheid en SROI

De duurzaamheidscriteria die bij deze Europese Aanbesteding worden toegepast in de uitvoeringsvoorwaarden zijn als volgt:

- Leveranciers zullen jaarlijks 2,5% van de door hem gefactureerde en door IenW betaalde omzet aanwenden om daarmee bij te dragen aan SROI. De uitvoeringsvoorwaarden omtrent SROI zijn uitgewerkt in het Programma van eisen.
- De in te kopen dienstverlening zich laat classificeren als hoogwaardige en kennisintensieve dienstverlening. De focus van de MVI-activiteiten ligt voor deze aanbesteding dan ook op 'het delen van kennis om daarmee bij te dragen aan een duurzamere samenleving'. De invulling en uitvoeringseisen hiervan zijn uitgewerkt in het Programma van eisen.

3.4.3 Sociale voorwaarden

Voor wat betreft sociale voorwaarden wordt een bijzondere voorwaarde gesteld aan de uitvoering van de opdracht die is opgenomen in de Bijlage 11 'Sociale voorwaarden 2014' die deel uitmaakt van de Overeenkomst. Inschrijver hoeft deze Bijlage niet ingevuld en ondertekend aan zijn Inschrijving toe te voegen. Wel gaat Inschrijver door het indienen van een Inschrijving akkoord met deze Bijlage 11 én conformeert hij zich eraan dat, indien met hem de Raamovereenkomst wordt gesloten, hij bij de contractondertekening deze Bijlage zal invullen, ondertekenen en, indien relevant, de vereiste Bijlagen aan Opdrachtgever zal overhandigen.

3.4.4 Varianten

Het indienen van varianten op deze opdracht is niet toegestaan.

4. Aanbestedingsprocedure

Deze aanbestedingsprocedure wordt uitgevoerd met inachtneming van de Europese richtlijn 2014/24/EG, welke is geïmplementeerd in de Aanbestedingswet 2012. Deze aanbestedingsprocedure is aangevangen met de aankondiging van de opdracht en het plaatsen van dit Beschrijvend document op TenderNed en Tender European Daily.

4.1 Openbare aanbesteding

De omvang van de opdracht ligt boven de Europese drempelbedragen. Gezien het type van de opdracht, het karakter van de markt en het aantal potentiële Inschrijvers is gekozen voor de Europese Openbare procedure.

De Inschrijver dient zich te realiseren dat zijn aanbod eenmalig en definitief is met de Inschrijving die wordt ingediend. De Europese Openbare procedure biedt geen ruimte voor het voeren van onderhandelingsgesprekken.

4.2 Planning

In onderstaande tabel is de planning van de aanbestedingsprocedure weergegeven. De planning is indicatief en Inschrijvers kunnen hieraan geen rechten ontleen. De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om de planning aan te passen.

Activiteit	Datum
Publicatie Beschrijvend document via TenderNed	16 maart 2022
Inlichtingenbijeenkomst (Hybride)	23 maart 2022 13:30 uur, New Babylon, Den Haag
Indienen vragen (eerste vragenronde) tot uiterlijk	29 maart 2022 12:00
Verzending Nota van Inlichtingen nr. 1 uiterlijk	6 april 2022
Indienen vragen (tweede vragenronde) tot uiterlijk	15 april 2022 12:00
Verzending Nota van Inlichtingen nr. 2 uiterlijk	22 april 2022
Sluitingsdatum Inschrijvingen	3 mei 2022: 12:00
Beoordeling inschrijvingen (individueel)	3 mei t/m 13 mei 2022
Consensus beoordeling	16 mei t/m 20 mei 2022
Gunningsadvies	24 mei 2022
Schrijven brieven (gunning en afwijzing)	26 mei t/m 3 juni 2022
Berichtgeving 'voornemen tot gunnen'	10 juni 2022
Opschortende termijn (20 kalenderdagen) tot en met uiterlijk	30 juni 2022 24:00 (0:00)
Definitieve gunning, niet eerder dan	1 juli 2022
Contracteren tot uiterlijk	8 juli 2022
Vermoedelijke ingangsdatum Raamovereenkomst	15 juli 2022

4.3 Samenwerkingsverband

Aanmelden in samenwerking met andere Inschrijvers kan op twee manieren:

- Als Combinatie, waarbij elke deelnemer van de Combinatie verklaart hoofdelijk aansprakelijk te zijn voor volledige en correcte nakoming van alle verbintenissen jegens de Aanbestedende dienst voortvloeiende uit de Aanbesteding, (Raam)Overeenkomst en eventuele nadere overeenkomsten.
 - o Aangegeven dient te worden wie de leiding van de Combinatie heeft en als verantwoordelijk gemachtigde jegens de Aanbestedende dienst mag optreden (Penvoerder).
 - o Indien wordt aangemeld als Combinatie dienen de Combinanten ieder afzonderlijk de UEA in te dienen.
 - o In geval van financiële gegevens/ minimale omzet/ referenties, kunnen de gegevens van de afzonderlijke Combinanten in de berekening van de totale bedrijfsomzet en beschrijving van de referenties worden betrokken.
- Als hoofd-/onderaannemer constructie, waarbij de hoofdaannemer optreedt als contractpartij en hoofdelijk aansprakelijk is voor het nakomen van alle verplichtingen als ook voor de verplichtingen die in onderaanneming worden gegeven. De Inschrijver dient aan te geven welk deel hij in onderaanneming uitgeeft en dient tevens de contactgegevens van de onderaannemer over te leggen.

De Aanbestedende dienst is gerechtigd Inschrijver uit te sluiten wanneer de samenstelling van het samenwerkingsverband tijdens de aanbestedingsprocedure (ná indiening van de Inschrijving en vóór het sluiten van de Overeenkomst) zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst wordt gewijzigd.

Wanneer de samenstelling van het samenwerkingsverband tijdens de looptijd van de Overeenkomst wordt gewijzigd, dient Opdrachtnemer hiervoor voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever te hebben verkregen.

Ondernemingen kunnen zich zelfstandig, dus als individuele onderneming of in Combinatie met één of meer ondernemingen inschrijven. Een Combinatie geldt als één Inschrijver. Een onderneming mag zich slechts eenmaal, al dan niet in Combinatie of in een hoofd- en onderaannemersconstructie, aanmelden.

Als een onderneming én zelfstandig inschrijft én als lid van een Combinatie en/of als hoofdaannemer, beoordeelt de Aanbestedende dienst alleen de Inschrijving van de Combinatie. De zelfstandige Inschrijving wordt dan uitgesloten in de aanbesteding.

Een onderneming die óf zelfstandig heeft ingeschreven óf als lid van een combinatie kan niet tevens inschrijven als onderaannemer voor een andere inschrijver. Mocht dit wel het geval zijn, dan beoordeelt de Aanbestedende dienst uitsluitend de inschrijving van de andere inschrijver bij wie als onderaannemer wordt ingeschreven. De Inschrijving waarin als zelfstandige of als combinatie is ingeschreven worden dan uitgesloten in de aanbesteding en niet beoordeeld. De Inschrijving waarin als onderaannemer is ingeschreven wordt dan uitgesloten in de aanbesteding.

4.4 Concernverhoudingen

Van een concern kunnen slechts meerdere Ondernemingen zich inschrijven als Inschrijver (zelfstandig, in Combinatie, of als Onderaannemer), indien zij – op verzoek van de Aanbestedende dienst - kunnen aantonen dat zij ieder de Inschrijving onafhankelijk van de andere Inschrijvers (waaronder de Inschrijvers die deel uitmaken van hetzelfde concern) hebben opgesteld, en de vertrouwelijkheid hierbij in acht hebben genomen.

Kan dit door één van de desbetreffende Inschrijvers niet worden aangetoond, dan leidt dit tot terzijdelegging van alle tot het desbetreffende concern behorende Inschrijvers.

4.5 Procedurevoorschriften en eisen aan de Inschrijving

4.5.1 Inlichtingenbijeenkomst

De Aanbestedende dienst is voornemens een inlichtingenbijeenkomst te organiseren. Deze inlichtingenbijeenkomst vindt onder voorbehoud plaats op de datum / het tijdstip als genoemd in de planning, zoals aangegeven in paragraaf 4.2.

Tijdens deze bijeenkomst wordt voor alle geïnteresseerden, eenmalig en gelijktijdig, een aanvullende toelichting gegeven op het onderwerp van de aanbesteding.

Per geïnteresseerde kunnen maximaal twee personen deelnemen aan deze inlichtingenbijeenkomst. Indien een geïnteresseerde aan deze bijeenkomst wil deelnemen, kan hij zich daarvoor tot uiterlijk één dag voor de datum als genoemd in de planning waarop de inlichtingenbijeenkomst plaatsvindt, via TenderNed aanmelden bij de contactpersonen onder vermelding van de naam en functie van de deelnemers. Aanbestedende dienst kan niet garanderen dat geïnteresseerden die zich te laat hebben aangemeld, de inlichtingenbijeenkomst kunnen bijwonen.

Indien vooraf geen belangstelling blijkt te bestaan voor een inlichtingenbijeenkomst kan de Aanbestedende dienst besluiten deze te annuleren, onder bekendmaking van dit besluit via TenderNed. Gegadigden kunnen bij de inlichtingenbijeenkomst vragen stellen over de presentatie/toelichting van Opdrachtgever. Vragen met betrekking tot de aanbestedingsdocumenten dienen via de Nota van Inlichtingen te worden gesteld.

4.5.2 Inlichtingen

Vragen over deze aanbesteding of gemotiveerde tekstsuggesties ten aanzien van de Raamovereenkomst/ Wachtkamerovereenkomst dienen uiterlijk op datum zoals vermeld in de planning in het bezit te zijn bij de contactpersoon van deze aanbesteding. De vragen en tekstsuggesties dienen via TenderNed te worden aangeleverd met gebruikmaking van het vragenformulier (zie [bijlage 2 Vragenformulier](#)).

De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om tekstsuggesties niet of gewijzigd op te nemen in de Overeenkomst. Tekstsuggesties die naar het oordeel van de Aanbestedende dienst een wezenlijke wijziging inhouden worden niet geaccepteerd.

Vragen of tekstsuggesties die niet tijdig (zie planning) in het bezit zijn van de contactpersoon of die op andere wijze worden ingediend als omschreven, worden niet in behandeling genomen.

Om invulling te geven aan het gelijkheidsbeginsel zullen alle ingediende vragen, antwoorden en eventuele verduidelijkingen via een Nota van Inlichtingen geanonimiseerd uiterlijk de datum/ het tijdstip als gemeld in de planning worden

gepubliceerd op TenderNed. De Aanbestedende dienst zal in de Nota van Inlichtingen tevens bekend maken of en zo ja, welke wijzigingen zijn doorgevoerd in de Overeenkomst. Na deze fase staat de tekst van de Overeenkomst vast.

De Nota van Inlichtingen maakt integraal deel uit van dit Beschrijvend document en prevaleert bij strijdigheid boven dit Beschrijvend document.

Een Inschrijver kan de Aanbestedende dienst in een later stadium niet tegenwerpen dat bepalingen, voorschriften of criteria niet duidelijk zijn, indien Inschrijver daarover geen vraag heeft gesteld.

4.5.3 Wijze van indienen van de Inschrijving

De Inschrijving dient tijdig, d.w.z. uiterlijk op **3 mei 2022 om 12:00 uur** in TenderNed te worden aangeboden. Inschrijvingen die na het verstrijken van de uiterste datum en tijd worden aangeboden, zullen niet beoordeeld worden. Het risico van vertraging is voor de Inschrijver. Ook Inschrijvingen die niet via TenderNed aangeboden zijn, worden niet beoordeeld. **De Inschrijving kan alleen via TenderNed aangeboden worden!**

Indien Potentiële Inschrijver technische problemen in TenderNed ervaart (bijv. het lukt niet om in te loggen of uw Inschrijving in te dienen of documenten te uploaden), kan deze contact opnemen met de servicedesk van TenderNed, op werkdagen te bereiken via:

- Telefoon: (0800 - 836 33 76)
- E-mail: servicedesk@TenderNed.nl

De Inschrijver vindt hierover ook informatie op de volgende site:

<https://www.tenderned.nl/cms/contact>.

Eventuele vertragingen te wijten aan bijvoorbeeld de internetverbinding van de Potentiële Inschrijver zijn voor rekening en risico van de Potentiële Inschrijver.

In geval van een algemene storing van TenderNed behoudt de Aanbestedende dienst zich het recht voor om het moment van indienen van de Inschrijvingen uit te stellen. De Aanbestedende dienst is echter niet aansprakelijk voor storingen in TenderNed.

Nb: Uw Inschrijving is pas geldig nadat de transactiecode in TenderNed is ingevuld. Daarmee wordt de Inschrijving in de kluis geplaatst. Mocht het nodig zijn, dan kunt u – tot het moment dat de kluis met Inschrijvingen sluit – de Inschrijving terugtrekken en wijzigen. Inschrijver ontvangt een bevestiging van het indienen van de Inschrijving.

Eventuele vertragingen te wijten aan bijvoorbeeld de internetverbinding van de Potentiële Inschrijver zijn voor rekening en risico van de Potentiële Inschrijver.

Nb: Uw Inschrijving is pas geldig nadat de transactiecode in TenderNed is ingevuld. Daarmee wordt de Inschrijving in de kluis geplaatst. Mocht het nodig zijn, dan kunt u – tot het moment dat de kluis met Inschrijvingen sluit – de Inschrijving terugtrekken en wijzigen. Inschrijver ontvangt een bevestiging van het indienen van de Inschrijving.

4.5.4 Sluitingsdatum Inschrijvingen

De genoemde sluitingsdatum (zie planning, paragraaf 4.2) is een fatale termijn. Te laat ontvangen Inschrijvingen worden niet in behandeling genomen. Het risico van niet tijdige of niet complete ontvangst van de Inschrijving is, ongeacht de oorzaak, voor rekening van de Inschrijver.

4.5.5 Opening van Inschrijvingen

Opening van de digitale kluis in TenderNed met daarin de binnengekomen Inschrijvingen zal zo spoedig mogelijk na de sluitingstermijn elektronisch plaatsvinden. Alle Inschrijvers ontvangen automatisch het bericht in de vorm van een proces-verbaal van opening dat de digitale kluis met inschrijvingen is geopend via TenderNed.

4.5.6 Indeling Inschrijving

De indeling van de Inschrijving moet er als volgt uitzien:

Inhoud	Bijlage
1. Aanbiedingsbrief (vormvrij) incl. een uittreksel Handelsregister (KvK)	Geen
2. Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)	Bijlage 6 UEA
3. Verplichte invulformulieren	Bijlage 1
1. Informatie inschrijver 1.1 Gegevens Holding 1.1.1 Aansprakelijkheidsverklaring 1.2 Opgave Juridische bindingen	Bijlage 1
2. Samenwerking met andere ondernemingen 2.1 Combinatie 2.1.1 Verklaring combinatie 2.2 Onderaanneming 2.2.1 Omschrijving gedeelte in onderaanneming	Bijlage 1
3. Instemming aanbestedingsprocedure 3.1 Conformiteitsverklaring	Bijlage 1
4. Uitsluitingsgronden	Bijlage 1
5. Geschiktheidseisen 5.1. Economische en financiële draagkracht 5.1.1. Aansprakelijkheidsverzekering t.b.v. bedrijfsaansprakelijkheid 5.2. Technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid 5.2.1 Referenties 5.2.2 Beroepsbevoegdheid	Bijlage 1
4. Beantwoording Subgunningscriteria	Bijlage (vormvrij) in PDF en Word format

Een Inschrijving die niet aan de bovenstaande indeling voldoet kan door de Aanbestedende dienst ongeldig worden verklaard.

Bijlage 1 Verplichte invulformulieren - bevat de hierboven beschreven invulformulieren en verklaringen en dient als separaat document aan de Inschrijving te worden toegevoegd.

4.5.7 Overige voorwaarden/eisen

Gebruikmaking verplichte invulformulieren

De bij dit Beschrijvend document toegevoegde verplichte invulformulieren dienen bij de Inschrijving gebruikt te worden en mogen uitsluitend in het oorspronkelijke, bijgevoegde format aangeleverd worden. Het niet invullen van gevraagde informatie en/of beantwoorden van één van de formulieren kan leiden tot ongeldigheid van de Inschrijving.

Ondertekening

De Inschrijving is ondertekend door degene(n) die de organisatie van Inschrijver rechtsgeldig kan vertegenwoordigen voor deze aanbesteding dan wel daartoe gevolmachtigd is middels een volmacht welke door een rechtsgeldige vertegenwoordiger van de organisatie van Inschrijver is ondertekend.

Gestanddoeningstermijn

Mede in verband met de mogelijkheid dat tegen de mededeling van de voorlopige gunningsbeslissing een kort geding aanhangig wordt gemaakt, dient de Inschrijver zijn Inschrijving in ieder geval 120 kalenderdagen gestand te doen vanaf de sluitingsdatum van Inschrijving. Voorts dient hij voor het geval er een kort geding aanhangig wordt gemaakt tegen de voorlopige gunningsbeslissing, de Inschrijving in ieder geval gestand te doen tot 30 kalenderdagen na het vonnis of de intrekking van de vordering.

Rangorde documenten

In deze aanbesteding geldt per Inschrijver de onderstaande rangorde van documenten:

1. Nota('s) van Inlichtingen op het Aanbestedingsdocument;
2. Beschrijvend document inclusief Bijlagen;
3. Voorwaarden (ARVODI-2018);
4. Inschrijving.

Waar eventueel sprake is van tegenspraak tussen documenten geldt telkens hetgeen is bepaald in het hogergeplaatste document. In het geval dat sprake is van tegenspraak binnen een document geldt dat specifiek boven algemeen gaat.

Interpretatieverschillen

Interpretatieverschillen na indiening van de offertes van niet (formeel) vastgestelde terminologie worden overeenkomstig de bedoeling van de aanbestedende dienst uitgelegd. Het verdient daarom aanbeveling dat de inschrijver duidelijk is in zijn vraagstellingen tijdens de daartoe geboden vragenrondes en zijn uiteindelijk offerte. Een verduidelijkingsvraag is een discretionaire bevoegdheid van de aanbestedende dienst deze kan daartoe dus niet verplicht worden gehouden.

Communicatie

De Inschrijving en alle verdere correspondentie en communicatie omtrent deze aanbesteding, met inbegrip van de correspondentie en communicatie die gedurende de looptijd van de Overeenkomst plaatsvindt, dient te geschieden in de Nederlandse taal. Vertalingen dienen door Inschrijver zelf verzorgd te worden op eigen kosten.

Alle communicatie met betrekking tot deze aanbesteding dient uitsluitend via TenderNed te verlopen en gericht te zijn aan de genoemde contactpersonen. Het is niet

toegestaan op andere wijze contact over deze Europese aanbesteding te hebben met andere medewerkers van de Aanbestedende dienst, tenzij uitdrukkelijk schriftelijke toestemming van een contactpersoon hieromtrent is ontvangen. Het niet naleven van deze bepaling kan tot uitsluiting leiden.

Beëindiging aanbesteding

De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om de aanbesteding geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen en niet tot gunning over te gaan.

Inschrijvers hebben in een dergelijke situatie geen recht op vergoeding van schade dan wel enigerlei kosten gemaakt in het kader van deze aanbesteding.

Aanspraak op kostenvergoeding

Aan het opstellen en uitbrengen van een Inschrijving, met inbegrip van eventueel te verstrekken nadere inlichtingen, zijn voor de Aanbestedende dienst geen kosten verbonden. Eventuele kosten en/of schade welke (kunnen) ontstaan door het niet gunnen van deze aanbesteding (aan Inschrijver) zijn voor rekening en risico van Inschrijver.

Nadere toelichting

De Aanbestedende dienst kan Inschrijver verzoeken om verduidelijking en/of aanvullende gegevens te verstrekken en verstrekte informatie te controleren. Inschrijver moet binnen drie (3) werkdagen aan een dergelijk verzoek voldoen. Indien niet binnen de gestelde termijn de gevraagde gegevens worden verstrekt, dan kan de Aanbestedende dienst besluiten de Inschrijving niet in behandeling te nemen.

Ingediende documenten kunnen door de Aanbestedende dienst worden geweigerd als er naar de mening van de Aanbestedende dienst sprake is van onvolledigheid, onjuistheid of niet tijdig indienen.

Volledigheid en juistheid Inschrijving

Er wordt met nadruk op gewezen dat de Inschrijver zelf verantwoordelijk is voor de volledigheid en juistheid van zijn Inschrijving. Indien in een latere fase blijkt dat onjuiste en/of onvolledige informatie is verstrekt, kan de Inschrijver van verdere deelname worden uitgesloten.

Vertrouwelijkheid

Inschrijver zal strikte vertrouwelijkheid in acht nemen bij alle vertrouwelijke informatie welke hem bekend is of wordt van Aanbestedende dienst of welke verkregen is in het kader van de dienstverlening. De informatie welke hem ter beschikking staat, zal hij niet aan derden ter beschikking stellen zonder toestemming vooraf van de Aanbestedende dienst. Hij zal vertrouwelijke informatie aan zijn personeel slechts bekend maken voor zover dit nodig is voor het doen van de Inschrijving of uitvoering van dienstverlening binnen de Overeenkomst.

Tegenstrijdigheden, onvolkomenheden en/of bezwaren

Dit document is met zorg samengesteld. Mocht Inschrijver desondanks tegenstrijdigheden of onvolkomenheden tegenkomen, dan dient de Inschrijver dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op de datum en het tijdstip waarop de schriftelijke gestelde vragen uiterlijk moeten zijn ingediend (zie paragraaf 4.2 'Planning') schriftelijk via TenderNed, aan Aanbestedende dienst, gericht aan de Contactpersoon, kenbaar te maken met opgave van de correctievoorstellen en eventuele onderbouwing. Ook eventuele bezwaren tegen (delen van) dit document dient Inschrijver zo spoedig mogelijk, maar in elk geval uiterlijk op de datum en het tijdstip waarop de schriftelijke gestelde vragen uiterlijk moeten zijn ingediend, schriftelijk, via TenderNed, kenbaar te maken.

Indien naderhand blijkt dat er onvolkomenheden, tegenstrijdigheden en/of gebreken in de aanbestedingsdocumenten zitten en de ze zijn niet door de Inschrijver gemeld, kan dit de Aanbestedende dienst niet worden aangemerkt.

Van Inschrijvers wordt een proactieve houding verwacht. Dit betekent dat een Inschrijver geen rechtsgeldig beroep kan doen op onvolkomenheden of tegenstrijdigheden die niet door hem binnen de hiervoor genoemde termijn aan de orde zijn gesteld, terwijl dit redelijkerwijs wel mogelijk was geweest. Ten aanzien van deze onvolkomenheden of tegenstrijdigheden heeft een Inschrijver in die situatie zijn rechten verwerkt.

Ingeval een Inschrijver wel tijdig melding heeft gemaakt van onvolkomenheden, tegenstrijdigheden en / of gebreken bij de Aanbestedende dienst, maar de Aanbestedende dienst er blijk van geeft niet van mening te zijn dat er sprake is van onvolkomenheden, tegenstrijdigheden, en / of gebreken, althans de Aanbestedende dienst ter zake geen aanpassingen respectievelijk wijzigingen verricht, is Inschrijver verplicht nadere acties (bijvoorbeeld een kort geding) te ondernemen op straffe van (wederom) verval van recht om over deze (eventuele) onvolkomenheden, tegenstrijdigheden en / of gebreken (na Inschrijving) in rechte te klagen.

Inschrijving onder voorwaarden en/of onder voorbehoud

Het onder voorwaarden en/of onder voorbehoud doen van een Inschrijving maakt de Inschrijving ongeldig. Een dergelijke Inschrijving zal niet voor beoordeling in aanmerking komen en zal terzijde worden gelegd.

Auteursrecht

Het auteursrecht van door de Aanbestedende dienst verstrekte informatie berust bij de Aanbestedende dienst. Behoudens uitzonderingen door de Auteurswet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst niets uit de Aanbestedingsdocumenten en/of door de Aanbestedende dienst verstrekte informatie worden vermenigvuldigd (anders dan voor het doel van het indienen van een Inschrijving) door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins. Evenmin mogen de Aanbestedingsdocumenten en/of door de Aanbestedende dienst verstrekte informatie en/of gedeelten en/of onderdelen daarvan zonder schriftelijke toestemming van de Aanbestedende dienst worden aangewend voor commerciële doeleinden van welke aard dan ook.

Wijzigingen in de situatie van de Inschrijver

De uiteindelijke Overeenkomst resulterend uit deze aanbesteding zal het resultaat zijn van alle verstrekte informatie en documentatie van Inschrijver en de Aanbestedende dienst. Inschrijver garandeert dat zijn organisatie gedurende de contractduur inclusief eventuele verlengingsperioden de vereiste capaciteiten, vaardigheden en middelen bezit om te kunnen voldoen aan de gestelde eisen en wensen. Van elke substantiële wijziging in de situatie van Inschrijver om te kunnen voldoen aan deze eisen, dient de Aanbestedende dienst onmiddellijk op de hoogte gesteld te worden.

Intrekken

De Aanbestedende dienst heeft het recht de aanbesteding om hem moverende redenen in te trekken.

Ontbinding Overeenkomst

De Aanbestedende dienst is gerechtigd de Overeenkomst met Opdrachtnemer met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien uit een uitspraak van een rechter volgt dat het gunningbesluit onrechtmatig is geweest, dat de Overeenkomst ongeldig is, of dat de Opdracht om welke reden dan ook opnieuw moeten worden aanbesteed.

Tevens behoudt de Aanbestedende dienst zich het recht voor op ontbinding van de Overeenkomst in geval van onjuiste en/of onvolledige informatie en/of het niet kunnen nakomen van hetgeen door een Inschrijver is aangeboden.

Aan een beëindiging- en/of ontbindingsbesluit als hiervoor bedoeld kunnen door de Inschrijver geen aanspraken worden ontleend jegens de Aanbestedende dienst op vergoeding van inschrijfkosten, verlies aan referentie, gedeelde winst of andere schade die in het kader van deze aanbesteding gemaakt dan wel geleden is of wordt.

Sociale Voorwaarden

Voor wat betreft sociale voorwaarden wordt een bijzondere voorwaarde gesteld aan de uitvoering van de opdracht welke is opgenomen in de bijlage 11 Sociale voorwaarden die onderdeel uitmaakt van de Overeenkomst. Inschrijver hoeft deze bijlage niet ingevuld en ondertekend aan zijn Inschrijving toe te voegen. Wel gaat Inschrijver door het indienen van een Inschrijving akkoord met deze bijlage én conformeert hij zich eraan dat, indien met hem de Overeenkomst wordt gesloten, hij bij de contractondertekening deze bijlage zal invullen, ondertekenen en, indien relevant, de vereiste bijlagen aan Opdrachtgever zal overhandigen.

Volledigheid en juistheid Inschrijving

Er wordt met nadruk op gewezen dat de Inschrijver zelf verantwoordelijk is voor de volledigheid en juistheid van zijn Inschrijving. Indien in een latere fase blijkt dat onjuiste en/of onvolledige informatie is verstrekt, dan wordt de Inschrijver van verdere deelname uitgesloten.

Uitzondering: U kunt bij het indienen van uw inschrijving op z'n minst aantonen dat u een GVA heeft aangevraagd. Gezien de doorlooptijd voor het aanvragen van een GVA hoeft deze op het moment van overleggen van de verklaring nog niet te zijn ontvangen.

Toepasselijk recht en geschillen

De verhouding tussen de Aanbestedende dienst en de Inschrijver wordt uitsluitend beheerst door Nederlands recht. De rechter te Den Haag is bij uitsluiting bevoegd van geschillen inzake deze aanbesteding kennis te nemen, niet tegenstaande het feit dat Inschrijver het recht heeft om een geschil (eerst) voor te leggen aan de Commissie van

Aanbestedingsexperts. De Aanbestedende dienst maakt de afweging of een geschil al dan niet leidt tot opschorting van de procedure.

4.6 Klachtenafhandeling

Voor het indienen en in behandeling nemen van een klacht gelden de procedures en richtlijnen als omschreven in de bijlage 7 Klachtenprotocol Aanbestedingen.

5. Uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen

5.1 Uniform Europese Aanbestedingsdocument (UEA)

Door middel van de UEA wordt in de inschrijffase bij een openbare procedure voor de Uitsluitingsgronden en de Geschiktheidseisen slechts de UEA afgegeven, zonder dat er nadere informatie (verificatiedocumenten) door de Inschrijvers dienen te worden verstrekt. De uitzonderingen hierop vormen referenties. Deze dienen direct aan de Inschrijving toegevoegd te worden.

Het is de bedoeling dat alleen van de winnende Inschrijver(s), na de bekendmaking van het voornemen tot gunnen en het afwijzen van de overige Inschrijvers, benodigde gegevens uit de UEA worden geverifieerd. De winnende Inschrijver levert binnen zeven kalenderdagen op eerste verzoek van de Aanbestedende dienst de in dit hoofdstuk genoemde verificatiedocumenten aan (behoudens de hierboven genoemde uitzonderingen). Het niet tijdig over kunnen leggen van de verificatiedocumenten na een daartoe strekkend verzoek kan leiden tot uitsluiting. In geval van uitsluiting komt vervolgens de Inschrijving van de eerst afgewezen. Inschrijver in aanmerking om op verzoek van de Aanbestedende dienst de benodigde verificatiedocumenten te leveren. En zo verder (nummer drie, nummer vier, etc.).

Let op:

- De UEA dient door een bevoegde functionaris van Inschrijver te worden ingevuld en ondertekend;
- Het UEA heeft de Aanbestedende dienst als Bijlage bij de aankondiging van de opdracht gevoegd en aangegeven welke facultatieve uitsluitingsgronden van toepassing zijn. Deze Bijlage dient Inschrijver verder in te vullen en bij de Inschrijving aan te bieden.

5.2 Uitsluitingsgronden

Het in de bij dit Beschrijvend document gevoegde UEA dient Inschrijver aan te geven of er op zijn onderneming verplichte en/of facultatieve Uitsluitingsgronden van toepassing zijn. Een Inschrijving van een Inschrijver wordt afgewezen als daarop een Uitsluitingsgrond van toepassing is én uit de eventuele toelichting daarop in Deel III van het UEA onvoldoende blijkt waarom het niet voldoen aan een of meer van de Uitsluitingsgronden niet tot uitsluiting zou mogen leiden conform het gestelde in artikel 2:88 van de Aw 2012.

Ingeval wordt ingeschreven in Combinatie, wordt de gehele Combinatie reeds uitgesloten indien op één of meer leden van de Combinatie één van de Uitsluitingsgronden van toepassing is.

Verificatiedocument(en):

- Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA)¹. Vraag deze tijdig aan, de verwerkingstijd is mogelijk 8 weken na het indienen van de aanvraag.
- Verklaring Betalingsgedrag van de belastingdienst. Deze is op het moment van indiening van de Inschrijving niet ouder dan 6 maanden.

¹ De GVA is op het moment van indiening van de Inschrijving niet ouder dan 2 jaar. De GVA is een verklaring van een bevoegd gezag (op te vragen bij het ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst Justis) dat uit een onderzoek naar betrokken natuurlijke persoon of rechtspersoon geen bezwaren bestaan in verband met de inschrijving op overheidsopdrachten, speciaalsectoropdrachten, concessieovereenkomsten voor openbare werken of prijsvragen. Het betreft meer specifiek een of meerdere verklaringen of getuigschriften conform artikel 45 van Richtlijn 2004/18/EG van het Europese Parlement en De Raad. Buitenlandse inschrijvers moeten een vergelijkbare verklaring uit het land van herkomst overleggen. Indien een zodanig document niet door het betrokken land wordt afgegeven, kan de bedoelde verklaring omtrent het gedrag worden vervangen door een verklaring die onder ede door de Inschrijver is afgelegd ten overstaan van een notaris.

Let op: er bestaat geen speedprocedure voor het aanvragen van de GVA. Dit betekent dat als u niet reeds in het bezit bent van een geldige GVA u deze tijdig moet aanvragen en niet moet wachten totdat de voorgenomen gunningbeslissing verstuurd is. De doorlooptijd is doorgaans 4 weken (ingeval de aanvrager een natuurlijk persoon is) of 8 weken (ingeval de aanvraag een rechtspersoon is).

Meer informatie over de GVA is te vinden op:

<http://www.justis.nl/Producten/gedragsverklaringaanbesteden/>

5.3 Geschiktheidseisen

In de UEA onder Deel IV zijn de Geschiktheidseisen genoemd die van toepassing zijn op deze Aanbesteding. Hieronder (kort samengevat) en in bijlage 1 Verplichte invulformulieren zijn deze Geschiktheidseisen nader uitgewerkt.

Middels het ondertekenen van de UEA en toevoegen van de UEA aan de Inschrijving verklaart Inschrijver te voldoen aan alle genoemde Geschiktheidseisen.

Een Geschiktheidseis is een knock-out criterium. Het niet voldoen aan een Geschiktheidseis leidt tot uitsluiting.

Geschiktheidseisen		
	Omschrijving	
Economische en financiële draagkracht (art. 2.90, 2.91, 2.92 Aw 2012)	GE1	Aansprakelijkheidsverzekering tegen bedrijfsrisico's Inschrijver beschikt over een adequate aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijfsaansprakelijkheid. Hierbij beschouwt de Aanbestedende dienst een aansprakelijkheidsverzekering, welke minimaal een totale verzekerde som van € 5.000.000,- per jaar en een verzekerde som van € 2.500.000,- per gebeurtenis afdekt, als adequaat. Verificatiedocument(en): Een kopie van een recente, geldige en relevante polis van de aansprakelijkheidsverzekering of een verklaring van de verzekeringsmaatschappij, waarin de dekking is aangegeven met betrekking tot deze aansprakelijkheid. De kopie polis mag niet ouder zijn dan twaalf maanden vanaf de sluitingsdatum Inschrijvingen.
Technische bekwaamheid en / of beroepsbekwaamheid (art. 2.87, 2.93, 2.94, 2.95 Aw 2012)	GE2	Referenties Referenties (1 referentie per kerncompetentie) Het leveren van minimaal één (1) referentie, om aan te tonen aan deze kerncompetentie te voldoen. Inschrijver dient hierbij gebruik te maken van het bijgevoegde format (Bijlage 1 Verplichte Invulformulieren).
Beroepsbevoegdheid (art. 2.98 Aw 2012)	GE3	Beroepsbevoegdheid Inschrijver dient bij Inschrijving aan te kunnen tonen dat hij volgens de voorschriften van de lidstaat waar hij is gevestigd, in het beroepsregister of in het handelsregister is ingeschreven, of dient een verklaring onder ede of een attest te kunnen verstrekken. Binnen Nederland vervult een uittreksel van Inschrijving in het handelsregister van de Kamer van Koophandel deze functie. Bij te voegen stuk(ken): - Uittreksel uit het handelsregister (op het moment van indiening van de Inschrijving niet ouder dan 6 maanden). - Verklaring onder ede of een attest. - Volmacht (indien nodig).

5.4 Onpartijdigheid, Voorkennis en Belangenverstrengeling

De Aanbestedende dienst wil alle schijn van partijdigheid, voorkennis en/of belangenverstrengeling voorkomen. Indiening van de Inschrijving wordt daarom geïnterpreteerd als akkoord met de volgende voorwaarden:

1. Een Inschrijver wordt uitgesloten van deelneming aan de opdracht in de gevallen bedoeld in de hierna onder a t/m d genoemde gevallen:

- a. Indien een Inschrijver zelf eerder werkzaamheden of diensten heeft verricht ter voorbereiding van de onderhavige opdracht, dan wel op andere wijze direct of indirect betrokken is (geweest) bij de voorbereiding van de opdracht, wordt er vermoed sprake te zijn van voorkennis.
 - b. Indien binnen de onderneming van de Inschrijver personen werkzaam zijn die dergelijke, in sub 1 bedoelde voorbereidende werkzaamheden of diensten hebben verricht, wordt er eveneens vermoed sprake te zijn van voorkennis.
 - c. Indien de Inschrijver in het kader van deze aanbestedingsprocedure zelfstandige hulppersonen (onderaannemers) en/of adviseurs (zowel natuurlijke als rechtspersonen) inschakelt en een of meerdere van die zelfstandige hulppersonen of adviseurs hebben dergelijke, in sub 1 bedoelde voorbereidende werkzaamheden of diensten verricht, wordt er eveneens vermoed sprake te zijn van voorkennis.
 - d. Indien een Inschrijver is gelieerd aan een of meerdere andere ondernemingen, dan wel indien de Inschrijver onderdeel uitmaakt van een groep, e.e.a. in de zin van de artikelen 2:24a, 2:24b en 2:24c van het Burgerlijk Wetboek, of vergelijkbare rechtsvormen naar buitenlands recht, waarvan één of meerdere ondernemingen dergelijke, in sub 1 bedoelde, voorbereidende werkzaamheden of diensten hebben verricht, wordt er vermoed sprake te zijn van belangenverstrengeling.
2. Een samenwerkingsverband van ondernemers (Combinatie) kan worden uitgesloten van deelneming aan de opdracht indien de gevallen bedoeld in artikel 1 sub a t/m d betrekking hebben op één of meerdere van de ondernemers in het verband.
 3. Indien de gevallen bedoeld in artikel 1 sub a t/m d betrekking hebben op een andere natuurlijke of rechtspersoon, met wie de Inschrijver beoogt te voldoen aan de geschiktheidseisen en/of de selectiecriteria, kan de Aanbestedende dienst besluiten deze andere natuurlijke of rechtspersoon niet te accepteren en kan de Inschrijver worden uitgesloten van deelneming aan de opdracht.
 4. De Aanbestedende dienst stelt Inschrijver in de gelegenheid om, ten genoegen van de Aanbestedende dienst, het in artikel 1 sub a t/m d bedoelde vermoeden te weerleggen en aan te tonen dat de eerlijke mededinging niet wordt geschaad door de (eerdere) betrokkenheid van de Inschrijver of de in sub b bedoelde bij hem werkzame personen of de in sub c bedoelde door hem in te schakelen zelfstandige hulppersonen of adviseurs, dan wel de in sub d bedoelde andere ondernemingen.

6. Beoordelingsprocedure

In dit hoofdstuk wordt de beoordelingsprocedure toegelicht. Het proces, het Programma van Eisen en Subgunningscriteria, de totstandkoming van de score en het voornemen tot gunnen worden in dit hoofdstuk beschreven.

6.1 Algemeen

De Aanbestedende dienst heeft voor deze Europese aanbesteding een beoordelingscommissie samengesteld die verantwoordelijk is voor het proces van de gunning. De beoordelingscommissie bestaat uit meerdere personen vanuit opdrachtgever. De beoordelingscommissie stelt het gunningsadvies van opdrachtverlening op en legt het gunningsadvies voor (ter goedkeuring) aan de interne opdrachtgever (DGLM). Aanvullende informatie over de beoordelingscommissie wordt niet verstrekt.

6.1.1 Beoordelingsproces

De beoordeling van de Inschrijvingen vindt volgens een vooraf vastgestelde beoordelingsprocedure plaats:

- Opening van de (kluis met) Inschrijvingen (niet openbaar).
- Controle op geldigheid, volledigheid, vormvereisten en de overig gestelde voorwaarden en Eisen (paragraaf 4.5). Inschrijvingen die hier volledig aan voldoen, worden meegenomen in het verdere beoordelingsproces.
- Beoordeling op Uitsluitingsgronden (paragraaf 5.2), Geschiktheidseisen (paragraaf 5.3). Inschrijvingen die hier volledig aan voldoen, worden meegenomen in het verdere beoordelingsproces.
- Beoordeling op Eisen (paragraaf 6.2). Inschrijvingen die hier volledig aan voldoen, worden meegenomen in het verdere beoordelingsproces. Als aan één of meerdere van deze criteria niet wordt voldaan leidt dit tot directe uitsluiting van de Inschrijving.
- Beoordeling op het Gunningscriterium (paragraaf 1.6) en de bijbehorende Subgunningscriteria (paragraaf 6.3). Elke Inschrijving voldoet aan het gestelde in het Beschrijvend document. De Inschrijving wordt per Subgunningscriteria beoordeeld en krijgt hiervoor punten toegekend. Het totaal aan behaalde punten is de eindbeoordeling van de Inschrijving.
- De vijf (5) bij perceel 2, zes (6) bij perceel 4 of zeven (7) Inschrijvers bij percelen 1, 3, 5 t/m 8 die het beste scoren (o.b.v. BPKV) na beoordeling van de Subgunningscriteria worden in het gunningsadvies voorgedragen om aan gegund te worden.

6.1.2 Individuele beoordeling subgunningscriteria

Ieder lid van de beoordelingscommissie beoordeelt de ontvangen Inschrijvingen eerst individueel en kent individueel, per subgunningscriterium, een score toe aan de beantwoording van de subgunningscriteria uit de Inschrijvingen, overeenkomstig de beoordelingsmethodiek opgenomen in dit Beschrijvend document.

6.1.3 Bespreking beoordeling en totaalscore

Na de individuele beoordeling van alle Inschrijvingen vindt een plenaire sessie plaats met alle beoordelaars, waarin de beantwoording van de subgunningscriteria en de scoreresultaten worden geëvalueerd. Daarbij worden de scores besproken die door de individuele leden zijn toegekend, zodat zij in de gelegenheid worden gesteld om de door hen toegekende score toe te lichten en eventueel de beoordeling aan te passen.

De uiteindelijke score per Subgunningscriterium vindt vervolgens plaats op basis van consensus waarbij het beoordelingsteam met één stem spreekt en dus per Subgunningscriterium tot één definitief eindoordeel komt.

Het voornemen tot gunning zal worden verzonden aan de Inschrijvers die;

- voldoen aan alle Eisen, Voorwaarden en Uitsluitingsgronden, en die daarnaast;
- tot de tot de vijf, zes of zeven hoogste scores behoren bij de Subgunningscriteria. E.e.a. afhankelijk van het max. aantal leveranciers dat per perceel wordt gecontracteerd.

De Inschrijvers met de hoogste totaalscores worden gevraagd eventuele bewijsstukken ter verificatie over te leggen, een en ander afhankelijk van het maximumaantal leveranciers dat per perceel wordt geselecteerd. De Inschrijvers die (vooralsnog) niet in aanmerking komen, ontvangen een afwijzingsbrief.

Verificatie:

De beoordelingscommissie stelt tezamen met de contactpersoon genoemd in paragraaf 1.7 ter voorbereiding op de verificatie vast op welke punten door de Inschrijver met de hoogste totaalscore ingediende Inschrijving geverifieerd moet worden, c.q. welke documenten of nadere informatie de Inschrijver ter tafel moet leggen. Tevens wordt vastgesteld welke vragen nog opheldering behoeven en welke punten nog afgestemd moeten worden. De Inschrijvers met de hoogste totaalscores worden hierover bericht in de aan hem toe te zenden gunningsbeslissing.

Blijkt tijdens de verificatie dat de inschrijving onjuiste informatie bevat of dat op andere punten naar het oordeel van de Aanbestedende dienst onoverkomelijke bezwaren bestaan, dan zal deze Inschrijver alsnog afvallen. In gevallen als deze zal in de regel besloten worden het verificatieproces met de als zesde, zevende of achtste geëindigde inschrijver te starten, dan wel de gehele procedure opnieuw te starten.

6.2 Programma van Eisen

In deze paragraaf zijn de Eisen opgenomen die aan de dienstverlening worden gesteld.

De Eisen zijn beschreven in bijlagen 3a t/m h. In bijlage 1 Verplichte invulformulieren is tevens een conformiteitsverklaring opgenomen, waarin Inschrijver per opgenomen Eis, onder vermelding van de eisaanduiding, door middel van het invullen van 'Akkoord' bevestigt dat door Inschrijver zonder voorbehoud aan de eis wordt voldaan gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst c.q. uitvoering van de dienstverlening. Als Inschrijver een Eis niet heeft ingevuld, wordt de Eis geacht te zijn ingevuld met 'Niet akkoord', met andere woorden: Inschrijver conformeert zich niet aan de Eis. Als een Eis niet van toepassing is op de Inschrijver, dient 'Niet van toepassing' ingevuld te worden en tevens dient een toelichting gegeven te worden waaruit blijkt dat deze Eis inderdaad niet van toepassing is. Een en ander ter beoordeling aan de Aanbestedende dienst.

Let op: Inschrijvingen die niet onvoorwaardelijk aan alle Eisen voldoen worden terzijde gelegd. Inschrijver dient de voorgeschreven lay-out te hanteren en zal daartoe de ingevulde Checklist Eisen aan de Inschrijving toevoegen.

6.3 Subgunningscriteria

In deze paragraaf zijn de subgunningscriteria opgenomen die aan de dienstverlening worden gesteld.

Voor de acht percelen zijn Subgunningscriteria geformuleerd waarop beoordeeld wordt. In de Programma's van Eisen en Subgunningscriteria bijlagen 3a t/m h zijn de Subgunningscriteria per perceel uitwerkt en toegelicht. De subgunningscriteria zijn weergegeven in onderstaande tabel, evenals de maximaal te behalen punten per subgunningscriterium (en daarmee de onderlinge weging) en welk formulier ingevuld en bijgevoegd dient te worden aan de Inschrijving:

Perceel 1: Veilige Luchtvaart		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Casus: Waarborgen nationale veiligheid/volksgezondheid	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 2: Nederland goed verbonden		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Casus: Ontwikkeling vervoerssamenstelling Schiphol	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 3: Een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Casus: Onderzoeksopzet negatieve omgevingseffecten	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 4: Duurzame Luchtvaart Expertise		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Casus: Roadmap netto-nul emissies in 2050	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 5: Integrale mobiliteitsbenadering en capaciteit		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Casus: Verbeteren samenwerking luchthavens	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 6: Innovatie en onbemande luchtvaart		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Casus: U-space inrichting onbemande luchtvaartuigen	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 7: Blauw voor beleid		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Vraaguitwerking: Impact Luchtvaartnota op projectmanagement	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

Perceel 8: Omgevingsmanagement		
Subgunningscriteria	Maximaal te behalen punten	Formulier
Kwaliteit:		
1. Vraaguitwerking: Impact Luchtvaartnota op domein omgevingsmanagement luchtvaart	600	Vormvrij in PDF en Word
2. Ontzorging van Opdrachtgever bij Inhuur kandidaten	400	Vormvrij in PDF en Word

6.3.1 Beoordelingssysteem Subgunningscriteria

Beoordeling	Omschrijving	Score
Goed	Het antwoord van Inschrijver sluit goed aan bij de vraagstelling: de antwoorden en details worden goed beschreven. De beantwoording biedt duidelijk extra meerwaarde en wordt onderbouwd middels concreet aansprekende (praktijk)voorbeelden waar Opdrachtgever een voordeel aan heeft.	100% van maximaal te behalen score
Voldoende	Het antwoord van Inschrijver sluit aan bij de vraagstelling: in de beantwoording wordt ingegaan op de vraag en er wordt in voldoende mate van detail getreden. Alle vragen worden voldoende beantwoord maar bieden geen extra meerwaarde.	70% van maximaal te behalen score
Onvoldoende	Het antwoord van Inschrijver sluit onvoldoende aan bij de vraagstelling: in de beantwoording is niet op alle vragen ingegaan, en/of er is niet in voldoende detail getreden en/of er is geen realistisch beeld geschetst.	40% van maximaal te behalen score
Slecht	Het antwoord van Inschrijver sluit niet aan bij de vraagstelling: Inschrijver geeft in zeer beperkte mate een relevant inhoudelijk antwoord op de gevraagde elementen en aspecten in de beantwoording, is niet ingegaan op de genoemde vragen, het is niet helder en duidelijk, er is niet in gewenste mate van detail getreden, en er is geen realistisch beeld geschetst.	10% van maximaal te behalen score
Geen (relevant) antwoord	De vraag is niet beantwoord of het antwoord is niet relevant, dan wel sluit niet aan bij de vraagstelling.	0% van maximaal te behalen score

6.4 Beoogde winnaars

De Inschrijvers die uit deze Europese aanbesteding bij de beoordeling van de Subgunningscriteria als Economische Meest Voordelige Inschrijvers naar voren komen, zullen in aanmerking komen voor toetreding tot de Raamovereenkomst. Dit zijn de beoogde winnaars.

Perceel 1, 3, 5 t/m 8: Indien 2 inschrijvers gelijk eindigen op plaats 7, geeft het aantal punten op subgunningscriterium 1 de doorslag. Indien twee Inschrijvers dan nog gelijk eindigen geeft het totaal aantal punten op Subgunningscriterium 2 de doorslag. Indien twee Inschrijvers dan nog gelijk eindigen zal door middel van loting worden vastgesteld aan welke Inschrijver de opdracht wordt gegund. De loting wordt uitgevoerd door de Aanbestedende dienst onder toezicht van de (twee) Inschrijvers die gelijk zijn geëindigd.

Perceel 2: Indien 2 inschrijvers gelijk eindigen op plaats 5, geeft het aantal punten op subgunningscriterium 1 de doorslag. Indien twee Inschrijvers dan nog gelijk eindigen geeft het totaal aantal punten op Subgunningscriterium 2 de doorslag. Indien twee Inschrijvers dan nog gelijk eindigen zal door middel van loting worden vastgesteld aan welke Inschrijver de opdracht wordt gegund. De loting wordt uitgevoerd door de Aanbestedende dienst onder toezicht van de (twee) Inschrijvers die gelijk zijn geëindigd.

Perceel 4: Indien 2 inschrijvers gelijk eindigen op plaats 6, geeft het aantal punten op subgunningscriterium 1 de doorslag. Indien twee Inschrijvers dan nog gelijk eindigen geeft het totaal aantal punten op Subgunningscriterium 2 de doorslag. Indien twee Inschrijvers dan nog gelijk eindigen zal door middel van loting worden vastgesteld aan welke Inschrijver de opdracht wordt gegund. De loting wordt uitgevoerd door de Aanbestedende dienst onder toezicht van de (twee) Inschrijvers die gelijk zijn geëindigd.

6.5 Voornemen tot gunning

Gelijktijdig met het bekendmaken van de mededeling van de voorlopige gunningsbeslissing aan de winnende Inschrijver, zullen de afgewezen Inschrijvers van die beslissing in kennis worden gesteld. Zij ontvangen een afwijzingsbrief bevattend een motivering van de reden van de afwijzing en de aankondiging van de voorgenomen gunning aan de winnende Inschrijver. Door iedere belanghebbende kan nadere informatie worden ingewonnen bij Opdrachtgever.

Op grond van art. 2.128 van de Aanbestedingswet 2012 houdt de mededeling van de gunningsbeslissing geen aanvaarding in van een aanbod van de winnende Inschrijver.

Als een Inschrijver zich niet kan verenigen met het voorgenomen gunningsbesluit dan dient hij binnen 20 kalenderdagen na verzending van het besluit een kort geding

aanhangig te hebben gemaakt. Deze termijn is een vervaltermijn. Dat wil zeggen dat indien Inschrijver niet binnen 20 kalenderdagen na verzending van het besluit daadwerkelijk een kort geding aanhangig heeft gemaakt, hij in of buiten rechte geen bezwaar meer kan maken tegen dat besluit en heeft een Inschrijver zijn rechten terzake verwerkt. De afgewezen Inschrijvers hebben in genoemd geval evenzeer hun rechten verwerkt in een (bodem)procedure een vordering tot schadevergoeding in te stellen.

Daarna zal in beginsel de opdracht aan de winnende Inschrijver worden gegund en wordt de Overeenkomst met die partij gesloten. Als binnen bovengenoemde termijn een kort geding bij de burgerlijke rechter aanhangig is gemaakt, zal de uitspraak worden afgewacht. Die uitspraak vormt dan vervolgens de basis voor verdere besluitvorming van de Aanbestedende dienst omtrent de gunning.

Bijlagen

De volgende bijlagen zijn onlosmakelijk verbonden met dit Beschrijvend document en zijn separaat toegevoegd:

Bijlage nr.	Onderwerp	Format
Bijlage 1	Verplichte invulformulieren	Word-document
Bijlage 2	Vragenformulier	Word-document
Bijlagen 3a t/m h	Programma van Eisen en Subgunningscriteria	PDF-document
Bijlage 4	Concept Raamovereenkomst (model o.b.v. ARVODI 2018)	PDF-document
Bijlage 5	ARVODI 2018	PDF-document
Bijlage 6	Uniforme Europese Aanbestedingsdocument (UEA)	PDF-document/ invulsjabloon
Bijlage 7	Klachtenprotocol	PDF-document
Bijlage 8	Model Integriteitsverklaring Rijk voor externen	PDF-document
Bijlage 9	Gedragscode Integriteit Rijk (oktober 2016)	PDF-document
Bijlage 10	Model Wachtkamerovereenkomst	PDF-document
Bijlage 11	Sociale voorwaarden 2014	PDF-document/ invulsjabloon